СОНЦА:
Усход, захад, даўжыня дня:
Мінск — 6.19, 20.03, 13.44;
Віцебск — 6.07, 19.55, 13.48;
Магілёў — 6.08, 19.52, 13.43;
Гомель — 6.06, 19.48, 13.42;
Гродна — 6.32, 20.19, 13.47;
Брэст — 6.38, 20.13, 13.27.

МЕСЯЦ:
Першая квадра 10 красавіка.

ІМЯНІНЫ:
Марка, Кірыла, Івана, Астапа; Ляона, Філіпа.

ЗВЯЗДА

11 КРАСАВІКА 1992 г.
субота, № 75 (21853)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 50 кап.

РОЗГАЛАС

СУСТРЭЧЫ Ў ДОМЕ ЎРАДА

Учора Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. Кебіч прыняў групу індыйскіх бізнесменаў — дырэктара аб'яднання фірм «Сіфка» пана Сетна і дырэктара фірмы «Мюлер і Пфіпс» пана Дупелія. Вячаслаў Францавіч расказаў гасцям аб сітуацыі ў рэспубліцы, пазнаёміў іх з яе справамі і праблемамі. Ён асабліва падкрэсліў зацікаўленасць Беларусі ў наладжванні цесных эканамічных і гандлёвых сувязей з Індыяй, якія пасля распаду СССР аказаліся разарванымі.

Індыйскія госці падзяліліся сваімі планамі аб устанаўленні трывалых дзелавых кантактаў з нашай рэспублікай, выказаліся за стварэнне Беларуска-індыйскай гандлёвай палаты, якая садзейнічала б развіццю такіх кантактаў. Ад імя індыйскага ўрада госці перадалі В. Кебічу запрашэнне наведаць Індыю. Запрашэнне з удзячнасцю прынята.

У сустрэчы з індыйскімі бізнесменамі ўдзельнічаў старшыня Саюза прадпрымальнікаў Беларусі У. Карагін.

У той жа дзень В. Кебіч сустрэўся ў Доме ўрада з дэлегацыяй прэфектуры Акіта (Японія), якую ўзначальваў губернатар пан Сасакі Кікуджы. У ходзе дружалюбнай гутаркі Вячаслаў Францавіч падзякаваў гасцям за аказаную дапамогу ахвярам чарнобыльскай катастрофы. Ён выказаў пажаданне, каб тыя добрыя адносіны, якія завязаліся паміж нашымі краінамі пасля мінулагодняга візіту беларускай урадавай дэлегацыі ў Японію, былі пераведзены ў плоскасць канкрэтных спраў. У прыватнасці, выказана ідэя скарыстаць багаты японскі вопыт у вытворчасці медыцынскага дыягнастычнага абсталявання, што асабліва актуальна для нашай рэспублікі. Абмеркаваны і некаторыя іншыя пытанні.

Служба інфармацыі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

ВІЗІТ У АДКАЗ

Губернатар прэфектуры Акіта пан Сасакі Кікуджы прыбыў учора ў сталіцу Беларусі. Гэта яго візіт у адказ на знаходжанне ў Японіі ўрадавай дэлегацыі нашай рэспублікі. Госця прыняў і меў з ім працяглую гутарку Старшыня Савета Міністраў Беларусі Вячаслаў Кебіч.

Бакі дагаварыліся аб падтрыманні пастаянных кантактаў розных узроўняў.

Піце гарбату з цукеркамі

Чытачы газеты захваляваліся: прапаў цукар. Ды і наконт гарэлкі, між іншым, задаюць пытанні.

Пачнём з гарэлкі. Яна ёсць і будзе. Стаіць у віннагарэлачных аддзелах і пакуль што знікаць не збіраецца. Калі ёсць у вас віннагарэлачныя талоны, купоны і грошы — набывайце. Няма талонаў і купонаў, тады бярыце грошы і за 140—150 рублёў зможаце набыць гарэлку ў камерцыйных магазінах.

Цяпер пра цукар. Як паведаміла нам начальнік аддзела прадуктаў харчавання ўпраўлення гандлю Мінгарвыканкома Валянціна Кавалеўская, цукру няма. Чакаюцца паступленні з Украіны. Але адтуль пакуль што яго не даюць. А каб забяспечыць жыхароў горада Мінска, на месяц патрэбны хоць бы 2 тысячы тон цукру.

Больш падрабязную інфармацыю мы паспрабавалі атрымаць у дырэктара Мінскага абласнога арэнднага аб'яднання «Бакалея». На жаль, ні дырэктара, ні намесніка, карацей кажучы, нікога, хто мог бы растлумачыць і праясніць сітуацыю, на месцы не аказалася. Так што прыйдзецца задаволіцца (зноў жа пакуль) толькі такой інфармацыяй.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ПАКРЫЎДЗІЛІ ПАЛІЦЭЙСКАГА

КАРМА. Адказваць дабром на дабро — няпісанае людское правіла. І вельмі шкада, што яшчэ сустракаюцца такія, хто сваімі ганебнымі ўчынкамі крыўдзіць людзей, якія ўсёй душой імкнуцца дапамагчы нам. Менавіта на такія разважанні наводзіць наступны факт.

У вёску Клямінская Буда з Германіі прывезлі гуманітарную дапамогу. Пры яе разгрузцы і размеркаванні ў паліцэйскага Арно Нюнке, які суправаджаў груз, знікла куртка, у якой знаходзіліся пашпарт, службовае пасведчанне, чэкавая кніжка і 9.660 марак. Вось так «аддзячылі» чалавеку, які прывёз чарнобыльскім дзецям прадукты харчавання і падарункі. Вельмі прыкра!

Карп на самаабслугоўванні

ЖЫТКАВІЧЫ (**У. Пернікаў**). Дзве буйнейшыя ў рэспубліцы рыбагаспадаркі «Чырвоная зорка» і «Белая» вось ужо які час зведваюць вострую патрэбу ў камбікармах.

Калі з-за недахвату іх летась было недабрана амаль 900 тон карпаў і шчупакоў, дык сёлета, мяркуючы па ўсім, гэта лічба павялічыцца.

Справа ў тым, што рыбагаспадаркі дагэтуль не маюць магчымасці заключыць дагаворы на пастаўку корму. Значыць, шукай карп сабе матыля, пераходзь на самаабслугоўванне. Дык адкуль жа быць яго прывагам?

ШМАТРАЗОВЫЯ КУПОНЫ ДРУКУЮЦЦА

Толькі такую інфармацыю маем мы на дадзены момант. Намеснік старшыні Нацыянальнага банка РБ Валянцін Заяш ахарактарызаваў мусіруемую зараз інфармацыю па шматразовых купонах, як недакладную, а іншы раз — проста «ліпу».

Валянцін Васільевіч паабяцаў нам даць поўную і дакладную інфармацыю па шматразовых купонах у хуткім часе.

Мы ж сёння можам паведаміць, што, па неправераных даных, новыя купоны з'яўляюцца сапраўднымі грашамі вартасцю 1, 3, 5, 25, 50, 100 і 200 рублёў. Ільічом на іх і не пахне. Прыярытэт аддадзены звярам — мядзведзю, рысі і г. д.

Колькі надрукавана такіх купонаў, калі яны пачнуць выцясняць аднаразовыя і што будзе з цяперашнімі рублямі? На гэтыя пытанні адказаць павінен наш Вярхоўны Савет, на разгляд якога рыхтуецца праект па ўводу шматразовых купонаў у абарачэнне.

«МАНУМЕНТАЛЬНАЕ МАСТАЦТВА ПАВІННА ПРАПАГАНДАВАЦЬ БЕЛАРУСКУЮ ГІСТОРЫЮ»

У штотыднёвіку «Наша слова» прамільгнула кароценькая заметка: аб'яўляецца конкурс праектаў помніка ўдзельнікам вядомага Слуцкага паўстання 1920 года. Клуб «Спадчына» на чале з кіраўніком Анатолем Белым, які аб'явіў гэты конкурс, пры ажыццяўленні сваёй ідэі, відаць, упершыню і ўсур'ёз парушыць пакуль існуючую манаполію беларускай савецкай манументальнай скульптуры.

— Праедзьце па нашых гарадах і вёсках, — гаворыць А. Белы, — і агледзьце ўсе помнікі на гераічную тэматыку. Што можна аб іх сказаць? Яны — на адзін капыл: дамінуюць партызан, партызанка, чырвонаармеец і г. д. Так яно было, і інакш быць не магло. Адразу пасля рэвалюцыі Ленін зацвердзіў план развіцця манументальнага мастацтва як магутнага сродку прапаганды рэвалюцыйных ідэй сярод народных мас. Увасабленню ў камені і бронзе падлягалі постаці Рабесп'ера, Бакуніна, Маркса, іншых вядомых рэвалюцыянераў. Вядома нават, што Ленін патрабаваў жорстка караць тых, хто тармазіў ці зрываў справу, хоць на тое былі і аб'ектыўныя прычыны: у 1918 годзе, як і цяпер, у краіне не хапала ні бронзы, ні чыгуну, ні іншага металу. Праўда, за сем дзесяцігоддзяў плошчы нашых гарадоў усё ж наваднілі штампоўкамі, якія нават з вялікай нацяжкай не назавеш творамі мастацтва. І за ўсе гэтыя гады, калі і ўзнікалі нейкія адметныя ідэі ці праекты, што не адпавядалі прынятым законам, то яны адразу ж знішчаліся на корані.

Дык вось, мэта гэтага конкурсу — унесці новы накірунак у наша манументальнае мастацтва, адышоўшы ад старых канонаў. Перш за ўсё тут павінна прапагандавацца наша слаўная гісторыя, наш нацыянальны светапогляд. Я спадзяюся, што гэтая ідэя будзе ўспрынята і падтрымана. Клуб «Спадчына» пры падтрымцы сваіх фундатараў мае намер стварыць помнікі Каліноўскаму, Шырме, Гусоўскаму, братам Луцкевічам, мы хочам таксама адліць у бронзе нашу «Пагоню», ужо гатовы помнік Багдановічу — неўзабаве ён будзе ўстаноўлены ў Яраслаўлі.

Анатоль СЛАНЕЎСКІ.

Адбудуцца візіты ў Італію

РЫМ. (Кар. ІТАР—ТАСС Аляксей Галяеў). Прэм'ер-міністр Беларусі Вячаслаў Кебіч і прэм'ер-міністр Украіны Вітольд Фокін прыбудуць з візітамі ў Італію адпаведна 13 і 15 красавіка. Аб гэтым паведаміў сёння прадстаўнік МЗС Італіі на штотыднёвай сустрэчы з журналістамі.

Кіраўнікі ўрадаў Беларусі і Украіны правядуць тут перагаворы са Старшынёй Савета Міністраў Італіі Джуліо Андрэоці і з міністрам замежных спраў Джані дэ Мікелісам. Запланаваны таксама іх сустрэчы з прадстаўнікамі дзелавога свету Італіі.

ЛА-МАНШ НЕ ПЕРАШКОДА

КАМЯНЕЦ (**Ю. Фёдарава**). Англійскі вопыт свінагадоўлі будзе выкарыстаны ў саўгасе-камбінаце «Белавежскі». Ён зацікавіў мясцовых жывёлаводаў, якія працуюць на буйным комплексе, адладжанай тэхналогіяй вытворчасці мяса. Выхад прадукцыі на адзінку кармоў у англійскай фірме значна вышэйшы. Ну, а навасёламі на комплексе саўгаса «Белавежскі» сталі некалькі партый англійскіх свіней. На іх адкорме будзе ўкараняцца новая тэхналогія.

Аднак ёсць чаму навучыцца і ў беларускіх жывёлаводаў. У саўгас прыедуць па вопыт англічане.

ПАДАРУНАК АД КУНАЕВА

Палкоўніку ў адстаўцы — Дзмітрыю Післіякову, які пражывае ў Мінску, днямі прыйшла бандэроль з Алма-Аты. Прыцягнуў увагу адрас адпраўніцеля — Алма-Ата, вул. Тулебаева, 119, кв. 5, Кунаеву Д. А.

У бандэролі ляжала кніга былога партыйнага кіраўніка Казахстана «Аб маім часе», якая зусім нядаўна ўбачыла свет у Алма-Ацінскім кніжным выдавецтве. На тытульным лісце надпіс «Дзмітрыю Яфімавічу з пажаданнямі поспехаў і здароўя. Д. Кунаеў». Палкоўнік у адстаўцы Післіякоў даўно знаёмы з Кунаевым. 25 гадоў афіцэр праслужыў у войсках Туркестанскай ваеннай акругі. Ён таксама з'яўляецца заслужаным работнікам культуры Узбекістана, узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Казахстана.

В. ЦАСЮК.

ЗНАХОДЖАННЕ ДЭЛЕГАЦЫІ БЕЛАРУСІ Ў ФРАНЦЫІ

У сталіцы Францыі з афіцыйным візітам знаходзіцца дэлегацыя Беларусі на чале са Старшынёй Вярхоўнага Савета Станіславам Шушкевічам. Як паведамілі ў аддзеле інфармацыі МЗС рэспублікі, у паездцы яго суправаджаюць міністр замежных спраў Пётр Краўчанка і старшыня Камісіі па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны Ніл Гілевіч.

У сераду С. Шушкевіч сустрэўся з дырэктарам міжміністэрскай місіі па супрацоўніцтву з краінамі Цэнтральнай і Усходняй Еўропы Клодам Віленам. Дэлегацыя была прынята ў Малым Люксембургскім палацы старшынёй сената Аленам Паэрам.

У той жа дзень адбылася сустрэча з прэзідэнтам Французскай Рэспублікі Франсуа Мітэранам. Ва ўрачыстай абстаноўцы Елісейскага палаца кіраўнік беларускага парламента ад імя рэспублікі падпісаў «Парыжскую хартыю для новай Еўропы».

Пасля падпісання двух асноватворных дакументаў Нарады па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе — хельсінкскага Заключнага акта ў лютым гэтага года і Парыжскай хартыі для новай Еўропы ў ходзе цяперашняга візіту — Беларусь стала паўнапраўнай удзельніцай хельсінкскага працэсу і нясе роўную з іншымі еўрапейскімі дзяржавамі адказнасць за захаванне бяспекі на Еўрапейскім кантыненце.

Падпісаўшы першай з дзяржаў СНД дакумент, які пачынаецца словамі: «Эра канфрантацыі і расколу Еўропы закончылася», Беларусь разам з іншымі дзяржавамі Еўропы заявіла словамі Парыжскай хартыі, што «з гэтага часу адносіны будуць грунтавацца на ўзаемнай павазе і супрацоўніцтве».

* * *

Супрацоўніцтву паміж Францыяй і Рэспублікай Беларусь дадзены новы магутны імпульс — за два першыя дні афіцыяльнага візіту Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі Станіслава Шушкевіча ў Францыю дасягнуты цэлы рад пагадненняў аб узаемадзеянні ў розных галінах, перш за ўсё, у гарантаванні ядзернай бяспекі. Аб гэтым паведаміў у чацвер памочнік афіцыяльнага прадстаўніка МЗС Францыі Марыс Гурдо-Мантэнь, які пракаменціраваў праведзеную напярэдадні сустрэчу кіраўніка беларускага парламента з дзяржаўным міністрам, міністрам замежных спраў Францыі Раланам Дзюма.

Гутарка палітыкаў адбылася ў ходзе арганізаванай у гонар гасцей вячэры, у якой з беларускага боку прынялі ўдзел С. Шушкевіч, міністр замежных спраў Беларусі Пётр Краўчанка, старшыня Камісіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны Ніл Гілевіч.

Выступаючы на вячэры, С. Шушкевіч пацвердзіў, што тактычная ядзерная зброя, размешчаная на тэрыторыі яго рэспублікі, будзе перадыслацыравана ў Расію. Ён высока ацаніў аб'яўленае прэм'ер-міністрам Францыі П'ерам Берэгавуа рашэнне часова прыпыніць у гэтым годзе правядзенне ядзерных выпрабаванняў у зоне Ціхага акіяна. Такі крок Францыі можа стаць добрым прыкладам для іншых ядзерных дзяржаў, указаў Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі.

Па выніках сустрэчы бакі падпісалі пратакол аб супрацоўніцтве паміж міністэрствамі замежных спраў абедзвюх дзяржаў, які адкрывае шырокія перспектывы для сумесных дзеянняў на міжнароднай арэне, адзначыў прадстаўнік французскага МЗС.

Падпісанне дакумента аб супрацоўніцтве паміж МЗС Францыі і МЗС Беларусі з'яўляецца сведчаннем асаблівых, канструктыўных адносін паміж дзвюма дзяржавамі, адзначыў у гутарцы з карэспандэнтам ІТАР—ТАСС міністр замежных спраў Беларусі П. Краўчанка. У выніку перагавораў з французскімі калегамі мы прыйшлі да дагаворанасці, што Мінск можа ў хуткай будучыні прыняць адзін з інстытутаў, дзеючых у рамках Нарады па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе. У прыватнасці, гаворка ідзе аб арганізацыі ў беларускай сталіцы штаб-кватэры ўпраўлення вярхоўнага камісара НБСЕ па справах нацыянальных меншасцей, стварыць якое прапанаваў на праходзячай у Хельсінкі канферэнцыі НБСЕ прадстаўнік Нідэрландаў. Вялікую цікавасць для нас мае і набыты ў Францыі вопыт па арганізацыі міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне абароны — у хуткім часе краінам—членам СНД можа вельмі спатрэбіцца прыклад франка-германскага ваеннага ўзаемадзеяння. Бо ствараемыя нацыянальныя арміі рэспублік Садружнасці, маючы перад вачамі правераны часам заходнееўрапейскі прыклад, змогуць лепш пабудаваць узаемаадносіны ў новых палітычных умовах, адзначыў кіраўнік беларускай дыпламатыі.

* * *

«У нашы дні абараняць паняцце СНД стала непапулярным, аднак за той час, што Садружнасць існуе, мая пазіцыя не змянілася — я і цяпер гарачы прыхільнік справядлівай садружнасці сапраўды незалежных дзяржаў». Аб гэтым заявіў у інтэрв'ю карэспандэнту ІТАР—ТАСС Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Станіслаў Шушкевіч, які знаходзіцца ў французскай сталіцы са сваім першым афіцыяльным візітам.

«Нам трэба імкнуцца ўсімі сіламі захаваць той мінімальны саюз, які быў з такой цяжкасцю дасягнуты. Разбураць СНД мы не маем маральнага права — гэты непрадуманы крок прымусіць многіх ісці па свету з працягнутай рукой у пошуках міласціны, у той час калі ўсяго гэтага можна пазбегнуць, выкарыстоўваючы элементарны ўзважаны падыход», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы.

«Глядзі ў корань» — гэтай крылатай фразай ацаніў С. Шушкевіч сітуацыю, што склалася цяпер у СНД. «Развал Садружнасці азначае пагаршэнне эканамічнага становішча кожнай з дзяржаў, што ўваходзяць у яе, — сказаў ён. — Гэта не толькі згубна для іх саміх, але і вельмі нявыгадна Захаду, хоць бы па той прычыне, што раз'яднаным рэспублікам значна больш прыйдзецца дапамагаць. Еўрапейскія партнёры добразычлівыя да нас, але і мы павінны калі-небудзь, нарэшце, мабілізаваць уласныя рэзервы. Колькі можна браць, не даючы ўзамен і не спрабуючы паспадзявацца на свае сілы! Складваецца недарэчнае становішча: усе рэспублікі ў адзін голас заяўляюць, што хочуць інтэгравацца ў заходнюю эканоміку, прычым усе гатовы прызнаць сябе больш слабым партнёрам, і ў той жа час развіваць інтэграцыйныя сувязі ўнутры Садружнасці ніхто не спяшаецца. Я, дарэчы, хачу адзначыць, што Беларусь выступае за сапраўды партнёрскія адносіны — мы гатовы плаціць за дапамогу і хочам будаваць сваё жыццё так, каб умець выходзіць з цяжкага становішча самім».

Закранаючы пытанне аб прыналежнасці Чарнаморскага флоту, С. Шушкевіч сказаў: «Калі я глядзеў у мінулы панядзелак трансляцыю VI З'езда народных дэпутатаў Расіі, адразу зразумеў — няма невырашальных праблем. Рашэнне адкласці ўбок непатрэбную паспешнасць і цвяроза падумаць аб вызначэнні далейшага лёсу Чарнаморскага флоту — лагічны вынік разумнага, узважанага падыходу расійскіх парламентарыяў, у чым найвышэйшым інтэлекце я ніколі не сумняваўся. Ва ўсёй гэтай непрыемнай сітуацыі больш за ўсіх пакутуюць маракі, якія аддалі флоту ўсё жыццё і цяпер зведваюць зняважэнне сваёй годнасці. Але ж нельга ўніжаць людзей толькі за тое, што яны з'яўляюцца патрыётамі Расіі або патрыётамі СССР. Беларусь, на шчасце, пазбегла ўсяго гэтага».

ПРАГНОЗ

Рублёвая прастора: «Чутны гук гапака з далячыняў...»

Нязначныя ваганні курсу амерыканскага долара ў адносінах да рубля, што з'яўляецца характэрнай асаблівасцю сённяшняга валютнага рынку, выклікаюцца самымі рознымі прычынамі, часам незвычайнымі. Напрыклад, в'етнамцы, якія да апошняга часу працавалі ў лёгкай прамысловасці некаторых рэгіёнаў былога СССР, спяшаліся да мяняльных кантор, каб хутчэй пазбавіцца ад сваіх рублёвых заробкаў. Або: з чарговым абяцаннем стабілізаваць рубель выступаў па Расійскаму тэлебачанню Ягор Гайдар — тут ужо да пунктаў абмену спяшалася іншая публіка. Здаючы валюту, яны садзейнічалі кароткачасоваму і не вельмі прыкметнаму паніжэнню курсу долара.

Вызначае ж цяперашні курс наяўнага долара спрэчка паміж двума асноўнымі доўгатэрміновымі фактарамі: інфляцыяй, якая нарастае, нягледзячы ні на якія намаганні ўрадаў, і хранічным дэфіцытам наяўных грошай. З інфляцыяй (павышаючы фактар) усё зразумела: чым вышэй цэны на тавары і паслугі, тым ніжэй курс рубля, а значыць, вышэй у адносінах да яго долар. Што датычыцца дэфіцыту наяўных грошай (зніжаючы фактар), то патрабуюцца некаторыя тлумачэнні.

Але спачатку заўважым, што не хапае не толькі наяўных рублёў, але і безнаяўных. Адна з прычын — ланцуговая рэакцыя ўзаемных неплацяжоў унутры рублёвай прасторы. Другая і таксама немалаважная прычына — застарэлая неадпаведнасць рэальнага кошту наяўных і безнаяўных грошай. Пацвярджэнне гэтага — і частыя ў апошні час аб'явы пра продаж грошай наяўных за безнаяўныя ці наадварот. Каэфіцыент абмену даходзіць да 1,35 — зразумела, на карысць наяўных.

Рэальна ацэньваючы сітуацыю, шмат якія гандлёвыя прадпрыемствы і фірмы, наколькі магчыма, змяншаюць інкасацыю атрыманай наяўнасці ў банк. Як іх не зразумець — здаеш за бясцэнак, гэта значыць адзін да аднаго, а назаўтра паспрабуй выціснуць з таго банка крэдыт. Патрэбнасць жа ў ім у гандлёвых прадпрыемстваў сёння вялікая, як ніколі. А звяртаючыся да іншых контрагентаў, можна знайсці самыя розныя спосабы перавесці наяўныя грошы ў безнаяўныя. Эксперты налічваюць звыш 30 адносна законных спосабаў афармлення падобных здзелак.

Банкі таксама часам затрымліваюць грошы кліента дзеля правядзення сваіх унутраных аперацый. Яшчэ і тлумачаць: грошы, маўляў, у дарозе. Пры гэтым кліент, за выключэннем эстонскага (у рэспубліцы прыняты закон, які дысцыплінуе банкі), фактычна безабаронны.

Пераходзячы да прагнозаў, можна меркаваць, што ў бліжэйшы час на курс долара ЗША ў рублёвай прасторы можа паўплываць доўгачаканы «рублёвы дождж», які пральецца на Расію, Балтыю, Беларусь і іншыя рэгіёны, калі Краўчук выканае сваю пагрозу і забароніць хаджэнне рубля на Украіне. Зрэшты, парламент гэтай рэспублікі не бачыць рэальнай праграмы рэформ, а таму, здаецца, не вельмі настроены мяняць групавы канкан на «самасційны» гапак.

Тым часам і цвёрдая канверсуемая валюта працягвае паступаць у СНД праз рэспублікі Прыбалтыкі. Тамашніх мытнікаў ужо не здзіўляе той факт, што шмат хто ўвозіць вялікую колькасць наяўнай валюты. Сумы даходзяць іншы раз да мільёнаў долараў ЗША. У гэткага роду здзелках часта замешаны былыя нашы суайчыннікі.

БелаПАН.

КУРС ВАЛЮТ ПА СТАНУ НА 8 КРАСАВІКА 1992 ГОДА

(першая лічба — купля, другая — продаж)

	У мяняльных канторах Рыгі	У мяняльных канторах банка «Комплекс» (Мінск)
Долар ЗША	124-136	130-136
Марка ФРГ	71- 82	72- 80
Аўстралійскі долар	76-100	—
Брытанскі фунт	173-228	215-220
Фінская марка	22- 29	25,48-28,84
Японская іена	0,7- 1	—
Канадскі долар	84-109	—

ЦЯЖКА, АЛЕ БУДУЮЦЬ

ГОМЕЛЬ. У наш час шалёных цэн многія прадпрыемствы вымушаны былі закансерваваць будаўніцтва жылля для сваіх работнікаў. На гэтым сумным фоне прыемным выключэннем з'яўляецца станкабудаўнічае аб'яднанне імя Кірава. Яно ўзводзіць зараз тры шматкватэрныя дамы і дабіваецца выдзялення ў рысе горада ста ўчасткаў пад забудову катэджамі.

На сёлетні год прадпрыемства мае намер выдзеліць для будаўніцтва жылля 25 мільёнаў рублёў.

«Армія цяпер трымаецца на чыстым энтузіязме»

Гутарка з камандуючым войскамі проціпаветранай абароны рэспублікі генерал-лейтэнантам Вячаславам АСМАЛОЎСКІМ.

— Па-першае, вашы войскі цяпер падпарадкоўваюцца Шапашнікаву ці Кастэнку?

— Зусім нядаўна быў падрыхтаваны сумесны з урадам пратакол аб перадачы ўсіх войск проціпаветранай абароны, размешчаных на тэрыторыі Беларусі, апошняй. Так што ў бліжэйшай будучыні мы павінны поўнасцю адысці пад юрысдыкцыю рэспублікі.

— Урадам прынята рашэнне аб стварэнні нацыянальнага войска. Якое месца там будзе адведзена войскам ППА?

— Пра пэўнае месца мне цяпер вельмі цяжка адказаць. Яшчэ не акрэслена наша ваенная дактрына: якія нам узбраенні і войскі патрэбны, а якія — не.

Мне здаецца, што войскам ППА павінна аказвацца асаблівая ўвага. Мы не збіраемся ні на каго наступаць, а вось для абароны без сучасных, мадэрнізаваных войск ППА, вядома, не абысціся. Тут не заклапочанасць асабістым мундзірам ці мундзірам нашых войск. Гэта аб'ектыўная рэальнасць. Мы ў дадатак да сваёй асноўнай задачы—абароны паветраных рубяжоў Радзімы — выконваем шмат функцый, якія па ідэі павінна браць на сябе грамадзянская авіяцыя.

— З прыярытэтам войск ППА можна згаджацца, а можна не згаджацца, адназначна ж адно —без скарачэння не абысціся і вам. Ці ёсць у камандуючага проціпаветранымі войскамі праграма ўладкавання звольненых ваеннаслужачых?

— Адразу скажу, такая праграма-мінімум ужо ёсць. Вядома, у першую чаргу, будуць звальняцца людзі, каму няшмат засталося да пенсіі, ваеннаслужачыя, якія не маюць ніякага дачынення да баявога дзяжурства.

Пэўная растлумачальная работа ў войсках ужо ідзе. Трэба папярэдзіць людзей аб будучым скарачэнні.

Мы і самі разумеем яго неабходнасць. У нас шмат дубляжу. Мы дублюем у нейкіх справах паветраную армію, паветраная армія — Беларускую ваенную акругу, БВА—нас. Напрыклад, на дадзены момант у кожнага з трох названых вайсковых падраздзяленняў існуе свой тыл. А навошта нам тры тылы, калі патрэбен усяго адзін? І так можна прайсціся па цэламу шэрагу пытанняў.

Іншая справа, што скарачэнне не павінна праводзіцца цы-ві-лі-за-ва-на, а не так, як, напрыклад, праводзіў яго ў свой час Хрушчоў, які хацеў ледзь не кожнага танкіста пасадзіць на трактар.

Войскі ППА ўкамплектаваны далёка не поўнасцю. Але і тыя афіцэры, што падпадуць пад скарачэнне, без работы не застануцца. У нас вельмі высокая падрыхтоўка. І тое, што наша ППА—лідэр ва ўсёй ППА былога Саюза—гэта таксама аб'ектыўна.

— Напэўна, і гэта прымушае афіцэраў-беларусаў з іншых рэспублік звяртацца да вас з просьбай аб уладкаванні на тэрыторыі рэспублікі?

— І гэта, і шэраг іншых прычын. Недзе за сотню такіх афіцэраў мы ўсё ж узялі. Падобных зваротаў цяпер — больш тысячы. Мы не можам цешыць сябе і тых, хто да нас звяртаецца, абяцанкамі-цацанкамі. А ўвогуле гэта вельмі складаная і балючая праблема.

— Але ж ёсць і афіцэры іншых нацыянальнасцей, якія таксама хочуць паехаць на сваю радзіму?

— Мізэр. Разумееце, самы сапраўдны мізэр. Пяць ці сем украінцаў-афіцэраў паехалі ад нас да сябе дамоў. Для нагляднасці магу прывесці нацыянальную раскладку афіцэраў, прапаршчыкаў, асабовага саставу нашых войск. Афіцэры: 60 працэнтаў—рускіх, 22—беларусаў, 13—украінцаў. Прапаршчыкі: 60 працэнтаў беларусаў, 20 —рускіх, 15 — украінцаў. Асабовы састаў: 38 працэнтаў беларусаў, прыблізна столькі ж рускіх, астатнія — узбекі з азербайджанцамі.

— Якая б ні была стабільная і спакойная наша рэспубліка, але ўпэўнены, што апошнія з вашых войск бягуць.

— Бягуць. І мы стараемся ставіцца да гэтага з разуменнем. Хоць калі сядзець склаўшы рукі і глядзець, як разбягаюцца баявыя разлікі, можна ўвогуле застацца ні з чым і ні з кім. Сённяшнюю сітуацыю ў арміі нельга не назваць развалам, анархіяй. Армія трымаецца, на мой погляд, выключна на энтузіязме асабліва ёй адданых, як ні ачарняюць людзей у ваеннай форме.

Не гібель салдат ці афіцэраў у мірны час асноўная бяда арміі, як гэта спрабуюць цяпер паказаць, а нявызначанасць, няпэўнасць нашага лёсу.

— І ўсё ж грамадскасць цікавіць больш лёс канкрэтнага, асобна ўзятага ваеннаслужачага, які пайшоў выконваць «святы абавязак», а атрымаў...

— Добра, прывяду вам канкрэтныя лічбы гібелі ваеннаслужачых у проціпаветраных войсках. 1990 г.—загінулі трое салдат: два самазабойствы, адзін няшчасны выпадак. У той жа год загінулі чатыры афіцэры. 1991 г.—зноў тры смерці сярод радавога саставу: адзін —на глебе нястатутных адносін, адзін—самазабойца на глебе педэрастыі, яшчэ адзін — няшчасны выпадак. Загінулі ў мінулым годзе і тры афіцэры, двое—па віне цывільных асоб.

Мушу запэўніць, што смяротнасць у нашых войсках у 5(!) разоў меншая, чым на «грамадзянцы». Трэба сказаць, аднак, што да 1990 года ў нас было 15—16 смяротных выпадкаў кожны год.

— Вы гаворыце, у арміі развал. Салдаты іншых нацыянальнасцей бягуць, дык ці могуць цяпер нашы слаўныя проціпаветраныя войскі нас абараніць?

— Бяжыць недзе дзвесце чалавек у год. Адразу ж, калі справа датычыцца баявога дзяжурства, мы замяняем іх новымі ваеннаслужачымі. Што ж да нашай боегатоўнасці, то магу сказаць, што да нас звяртаюцца Польшча, іншыя краіны былога сацлагеру, хоць спачатку быў поўны разрыў усялякіх сувязей. Ёсць такое паняцце — паветраны калідор. Дык вось, каб яго забяспечыць і кантраляваць, хто і як ім карыстаецца, без паслуг нашых войск ППА не абысціся.

(Заканчэнне на 2-й стар.).

ПРА ЛЮДСКАСЦЬ

Вечны рухавік

ВЯЛІКАЯ моц выпадку. І тады, калі гэтая моц праяўляецца з асаблівай сілай, мы лепш пачынаем разумець будзённае, незаўважнае, пачынаем асэнсоўваць яго і ўзнімацца ў сваіх разважаннях над з'явамі і фактамі.

У адзін і той жа час у аддзяленні прыроджаных парокаў сэрца БелНДІ кардыялогіі выпадак звёў двух хворых — Зінаіду, 38 гадоў, маці дваіх дзяцей з Брэстчыны, і Марынку, двухгадовае дзяўчо, адзінае дзіця ў мінскай сям'і. Паступілі яны сюды з аднолькавым парокам. Прыроджаных парокаў сэрца налічваецца цэлы тузін, адны з іх адпускаюць чалавеку для жыцця гадзіны — бо дактары бяссільныя ў выпадках трагічных памылак прыроды, іншыя — гады, у залежнасці ад арганізма і магчымасцей медыцыны.

Дык вось, у Зінаіды і Марынкі парок быў у прынцыпе аперабельны, гэта значыць, хірургічнае ўмяшанне ў такіх выпадках робіць сэрца здаровым і моцным. Але гэта ў прынцыпе. Зінаідзе па ўсіх паказчыках аперацыю рабіць было позна: парок, які не быў выяўлены ў раннім ўзросце і які па дзіўнаму збегу акалічнасцей дазволіў дажыць жанчыне да сталых гадоў без асаблівых праблем, нарэшце заявіў аб сабе ў спалучэнні са складанейшымі ўскладненнямі на лёгкіх. Марынчын лёс распарадзіўся інакш і для набыцця такіх жа ўскладненняў адпусціў толькі два гады яе жыцця на гэтай зямлі. 38 і 2. І Зінаідзе, і маці Марынкі чалавек, на якога яны маліліся, бо ўжо толькі ад яго залежала, ці будуць прымножаны гэтыя лічбы — 38 і 2, сказаў прама: позна. Позна рабіць аперацыю. Шанцаў на яе паспяховы зыход амаль няма. Смерць можа наступіць у любы момант — праз дзесяць хвілін пасля пачатку аперацыі ці праз суткі пасля яе заканчэння. Даў зразумець: не хачу браць грэх на душу. А яшчэ сказаў гэтак жа прама, што сярэдняя працягласць жыцця з прыроджанымі парокамі складае 32 гады. Гэта ён таксама павінен быў сказаць, бо за многія гады зносін з цяжка, часта невылечна хворымі пераканаўся, што яны хочуць ведаць праўду не для праліцця слёз. Яна ім патрэбна, як іграм інфармацыя аб часе гульні, каб не рабіць хадоў неабдуманых, дарэмных ці проста неэфектыўных.

Здароваму чалавеку, якому, дзякуй Богу, не давялося ні мінуты пажыць з фізічным і душэўным болем безнадзейна хворых, ніколі не зразумець ход іх думак і логіку іх учынкаў. У гэтых людзей свая, у многім непадобная на звычайную, філасофія жыцця, на шкале каштоўнасцей іх прыярытэты сярод каштоўнасцей маральных, і хоць жывуць яны з-за прыхамаці лёсу адным днём, дзякуючы яму ці праклінаючы яго, іх думкі скіраваны ў вечнасць, і ў гэтай вечнасці яны шукаюць збавенне ад болю, ад лёсу, ад заўтрашняй невядомасці.

Здароваму чалавеку — таму, магчыма, здасца паспешнай, няўзважанай, эмацыянальнай рэакцыя Зінаіды і маці дзяўчынкі на словы Яўгена Міхайлавіча Кісяля, загадчыка аддзялення. Для яго ж просьба як мага хутчэй зрабіць аперацыю пры ясным усведамленні жанчынамі магчымасці трагічнага яе зыходу не была нечаканасцю. Ён ведаў, што вельмі часта, выбіраючы паміж жыццём, ператвораным у чаканне смерці, і смерцю, якая хоць у адным выпадку са ста можа саступіць месца жыццю, людзі аддаюць перавагу другому.

Кожны год у Беларусі нараджаецца каля тысячы дзяцей з парокамі сэрца рознай ступені складанасці. Яўген Міхайлавіч, працуючы ў кардыяхірургіі ўжо амаль пятнаццаць гадоў, прыйшоў да несуцяшальнага вываду: вельмі часта ён, замест таго каб рабіць сваю непасрэдную справу — выпраўляць памылкі прыроды, не-не ды і вымушаны канстатаваць, што рабіць гэта позна. Фактычна яго аддзяленне павінна быць апошнім звяном у трывалым ланцугу ранняй дыягностыкі прыроджаных парокаў сэрца, вызначэння аптымальнага тэрміну для аператыўнага ўмяшання і самой аперацыі. Але з-за дрэннага забеспячэння медыкаў на месцах сучаснай дыягнастычнай апаратурай — а то і поўнай яе адсутнасці, з-за легкадумнасці бацькоў урачы аддзялення вымушаны займацца і адным, і другім, і трэцім. Губляецца час, зніжаецца аддача іх маленькага, але высокакваліфікаванага калектыву.

Калектыў аддзялення добра знаёмы з дасягненнямі сваіх калег за мяжой. Ён мае права параўноўваць здольнасці, уменне беларускіх кардыяхірургаў і тых жа немцаў ці англічан. Яго параўнанне на карысць нашых дактароў: пры значна горшым забеспячэнні спецыяльнай апаратурай, сучаснымі медыкаментамі іх вынікі не ўступаюць вынікам спецыялістаў з вядучых капіталістычных краін. А на тэрыторыі былога СССР беларуская школа кардыяхірургіі — адна з самых аўтарытэтных.

Усе 70 з лішнім гадоў савецкага перыяду нашай гісторыі мы гаварылі: усё лепшае—дзецям і верылі, што гэта сапраўды так. Зараз мы разумеем, як памыляліся. Але мы яшчэ не да канца ўсвядомілі: многае з таго, што зроблена для дзяцей (ды і не толькі для іх), зроблена не дзякуючы, а насуперак намаганням дзяржавы. Колькі гадоў безліч валюты выдаткоўвалася на ваяжы за мяжу функцыянераў ад медыцыны, а не на стажыроўку там маладых, здольных урачоў, закупку абсталявання ці лякарстваў; на ахову здароўя выдзяляліся мізэрныя, у параўнанні з ваеннапрамысловым комплексам, сродкі; зарплата тых жа кардыяхірургаў і зараз ніжэйшая за заработкі некваліфікаваных рабочых.

Зрэшты, хіба толькі ў медыцыне такое становішча? Хіба не з працягнутай рукой ходзяць па шэфах, спонсарах, мецэнатах, па розных замежных фондах і багацеях нашыя культура, адукацыя, сацыяльнае забеспячэнне, а зараз ужо і вытворцы? Ды можаце быць упэўнены, уся гэтая дапамога звонку — так, дробязь, пра якую ў народзе кажуць: «Не наеўся, дык не наліжашся». І адно, і другое, і трэцяе моцныя ў першую чаргу людзьмі, адданымі сваёй справе без астатку — такімі, як Кісель, браты Ермаловічы, невядомыя для ўсіх, але любімыя ў вузкім коле дырэктары і выхавальнікі дзіцячых дамоў, сёстры міласэрнасці, вясковыя настаўніцы, радавыя інжынеры і канструктары. Гэта яны цэментуюць любую справу, гэта яны не даюць разваліць і пусціць па ветры тое, што ў час усеагульнага развалу засталося ад «плённых» намаганняў бюракратаў розных масцей — ад камуністычных да супердэмакратычных, гэта яны працуюць на рэальны суверэнітэт Беларусі больш, чым тузін дэпутатаў рэспубліканскага парламента.

У час станаўлення нашай дзяржаўнасці мы ўсё ж за вялікай палітыкай забываем пра асноўны капітал, які можа прынесці Беларусі вядомасць і аўтарытэт хутчэй, чым шматлікія праграмы і важныя пагадненні. Мы забываем пра таленты нашага народа, мы нічога не робім, каб актывізаваць іх, каб стварыць ім умовы дзейнасці, якіх яны вартыя, каб людзі ў рэшце рэшт адчулі, што яны —надзея і апора нацыі, надзея і апора маладой дзяржавы. Як рабілі гэта Леў Сапега, Пётр Першы, Джордж Вашынгтон... Як растлумачыць тым, ад каго залежаць рэформы, што рухавік прагрэсу, прычым вечны рухавік,— не сучасныя тэхналогіі самі па сабе, не звышразумныя машыны, а чалавек, які ўсё гэта стварае.

Банальная ісціна, ці не так? І тым не менш мы лепш за ўсё ўмеем захоўваць камяні і металы, менш—расліны і жывёлу, і менш за ўсё чалавека. Несправядліва, недальнабачна і занадта вялікая раскоша для маладой і беднай дзяржавы.

Зрэшты, мы забыліся пра Зінаіду і яе маленькую сяброўку па няшчасцю. Яўген Міхайлавіч Кісель усё ж уступіў штодзённым настойлівым просьбам першай і маці другой. Раніцай перад аперацыяй яшчэ раз папярэдзіў аб магчымым зыходзе і, пачуўшы «ўсё роўна рабіце», даў каманду везці ў аперацыйную. Вынік такі: Марынка памерла на аперацыйным стале, Зінаіда ўжо выпісалася і гадуе дома сваіх малых. Так распарадзіўся лёс... І ўсё ж важна, што жыццё не скарылася, што неадольная цяга людзей да яго выратавала аднаго і дала надзею іншым. Яна, надзея, пульсуе ва ўнісон з пульсаваннем сэрцаў учора яшчэ асуджаных, а сёння здаровых і моцных — тук-тук, тук-тук, тук-тук... Чуеце? Гэта вечны рытм жыцця, гэта перамога чалавечага духу над смерцю, гэта сведчанне магчымасцей нашых спецыялістаў.

Як шкада, што гэтае «тук-тук» шмат дзе ледзь-ледзь прабіваецца з-пад бюракратызму і абыякавасці. Ці не затухне яно заўтра?

Яраслаў ЧАПЛЯ.

На здымках: загадчык аддзялення прыроджаных парокаў сэрца БелНДІ кардыялогіі Яўген Міхайлавіч **Кісель**; верныя памочнікі ў рабоце медсястра Алена **Дарафеева** і санітарка Настасся **Дудзінская**.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

ПУНКТ ПОГЛЯДУ

СТВАРАЦЬ, А НЕ РАЗБУРАЦЬ

У складанай абстаноўцы адбываюцца пераўтварэнні ў грамадстве. На цяжкасцях так званага пераходнага перыяду ідзе накапленне на адным полюсе багацця, капіталу, а на другім — дзеля жменькі выбраных — рабаванне мільёнаў.

Па сутнасці, прывычны для нас лозунг светлага будучага многім бачыцца на шляху да капіталізму. Так, капіталізм па многіх пазіцыях сёння ва ўяўленні людзей больш прывабны, чым тое грамадства, якое будавалася ў нас звыш 70 гадоў.

Аднак і капіталізм капіталізму — розніца. Цяперашні, постіндустрыяльны, па ўзроўню свайго развіцця ў стане праводзіць — і праводзіць шырокую сацыяльную палітыку, вырашае і ўжо вырашыў многія праблемы, якія прагназіравалі класікі марксізму. У нас жа выразна праяўляецца арыенціроўка на капіталізм эпохі першапачатковага накаплення капіталу. Для дасягнення ўзроўню развітых капіталістычных краін пры нашым развале патрэбны многія гады. Відаць, архітэктарам новага будынка трэба было б старанна распрацаваць яго мадэль і дасканала вызначыць спосабы будаўніцтва. Гэтак жа не лішнім было б спытаць у народа, ці жадае ён прыняць такую мадэль грамадскага ладу і такі спосаб яго ўсталявання.

Вынікі разбурэння асабліва цяжка адбіваюцца на сферы эканомікі. Тут мы ў многім спазняемся, пажынаючы горкі плён сваёй непаваротлівасці. Безумоўна, у 1985 годзе былі лепшыя перспектывы для паспяховай рэалізацыі рыначных адносін, чым цяпер. У той час змяненне сацыяльна - эканамічных адносін і пераход да рыначных маглі б ажыццяўляцца больш цывілізаваным, рэгулюемым і бязбольным спосабам (без «шокаў»), разлічаным на дастаткова вялікі тэрмін.

Галоўны змест перабудовы эканомікі павінны былі б складаць яе структурныя змяненні, накіраваныя на развіццё шматукладнай вытворча - гаспадарчай дзейнасці, арыентаванай на вытворчасць тавараў народнага спажывання. У аснову ўсіх гэтых працэсаў трэба было б закласці не толькі сістэму размеркавання, а найперш такі эканамічны механізм, які дазволіў бы прыбаўляць, прымнажаць тое, што маем.

Ігнараванне гэтымі патрабаваннямі прывяло да таго, што замест радыкальнай перабудовы эканомікі ідзе яе разбурэнне.

Гэта ў значнай меры абумоўлена дэфіцытам улады. Разважанні на працягу сямі гадоў аб тым, што ранейшыя гаспадарчыя ўладныя структуры разбураны, а новыя не створаны, — вельмі спрэчныя. Усё гэта не больш, чым дэмагагічны трук. Улада і называецца ўладай, каб з улікам канкрэтных умоў і абставін вызначаць формы, метады і спосабы сваёй самарэалізацыі, у тым ліку і ў галіне эканомікі.

З улікам тэндэнцыі падзелу ўлад на заканадаўчую, выканаўчую, судовую кожная з іх павінна валодаць адноснай самастойнасцю. Больш таго, ва ўмовах пагрозы канчатковага развалу эканомікі ўзнікае неабходнасць ва ўмацаванні выканаўчай улады. Пры гэтым гаворка не аб нейкім абмежаванні іншых улад (заканадаўчай, судовай). На іх кампетэнцыі выканаўчая ўлада замаху не робіць. Яна заклікана ажыццяўляць уладныя паўнамоцтвы ў рамках сваіх функцый, пашыраючы толькі межы і аб'ём гэтых паўнамоцтваў у адносінах да падпарадкаваных органаў кіравання, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый.

Таму наўрад ці садзейнічаюць паспяховаму выкананню ўрадам сваіх функцый нярэдкія выступленні пэўных груп народных дэпутатаў аб яго адстаўцы. Несумненна, калі Рэспубліка Беларусь не пагрузілася ў хаос, то ў многім дзякуючы канструктыўнай дзейнасці яе ўрада.

Вядома, ёсць неабходнасць рэарганізацыі парламента рэспублікі: перавод яго на прафесіянальную аснову, скарачэнне колькасці, удасканаленне структуры апарату і г. д. Пры правядзенні такога роду пераўтварэнняў Вярхоўны Савет мог бы ўстанавіць роўныя патрабаванні адносна ўсіх дэпутатаў, улічваючы іх жаданне працаваць на прафесіянальнай аснове, выбар дзейнасці — парламентарыя ці на нейкай штатнай пасадзе і інш. У той жа час наўрад ці можна назваць канструктыўнай прапанову аб роспуску парламента.

У цяперашняй вельмі складанай эканамічнай і сацыяльнай абстаноўцы цяжка прагназіраваць, якім па сваёй арыентацыі, прафесіянальнаму ўзроўню будзе новавыбраны дэпутацкі корпус. Можна толькі меркаваць, што будуць выбраны людзі, якія прытрымліваюцца больш правай, умеранай або цэнтрысцкай арыентацыі. Але ім і іншым для таго, каб набыць навыкі і вопыт работы хоць бы на ўзроўні цяперашняга Вярхоўнага Савета, спатрэбіцца нямала часу, так неабходнага для спакойнай, плённай работы.

Нарэшце, незадаволенай раскошай з'явілася б скіраванне намаганняў дэпутатаў Вярхоўнага Савета, урада, мясцовых Саветаў, грамадзян на арганізацыю і правядзенне перадвыбарных баталій, замест таго, каб канцэнтраваць іх на пошуку выйсця краіны з крызісу, ажыццяўленні практычных мер па стабілізацыі эканомікі і г. д. Нельга не звярнуць увагі і на тое, што датэрміновы роспуск Вярхоўнага Савета і правядзенне выбараў запатрабуюць вялікай па аб'ёму і працяглай па тэрмінах работы. Яна можа завяршыцца ў лепшым выпадку к канцу 1993-га, ці пачатку 1994 года. Вярхоўны Савет, урад рэспублікі могуць адапціравацца, уключыцца ў работу не раней, чым праз паўгода. Значыць, Вярхоўны Савет, урад Рэспублікі Беларусь змогуць пачаць нармальна працаваць мінімум праз 3 гады.

Але доўгачаканне грамадзян не бязмежнае. Можна доўга мучыць і мардаваць невялікую частку насельніцтва, можна на працягу нейкага часу мучыць значную частку насельніцтва, але нельга бясконца доўга мучыць усіх ці большую частку насельніцтва.

Віктар ШАБАЙЛАЎ,
доктар юрыдычных навук.

«Армія цяпер трымаецца на чыстым энтузіязме»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

Менавіта мы забяспечваем, напрыклад, палёты самалёта Шушкевіча. Карацей кажучы, нягледзячы на ўсе беды, якія зваліліся на нашу галаву, порах у парахаўніцах ППА ёсць.

— Порах—гэта не толькі баявая падрыхтоўка вашых падначаленых, але і маральны дух, палітыка-выхаваўчая работа, гаворачы старымі тэрмінамі.

— Чаму старымі? Змест змяніўся, а выхоўваць абаронцаў Радзімы нам усё роўна трэба. Увогуле, выхаваўчая работа ў нас цяпер вядзецца па чатырох напрамках. Першы—патрыятычнае выхаванне. Сюды ўваходзіць і вывучэнне гісторыі Беларусі. Карыстаемся пры гэтым «Гісторыяй патрыяршаства Беларусі» і нарысам да яе аб гісторыі свецкай Беларусі. Хоць у нас пакуль што на ўсе войскі толькі дзве такія кнігі. Другі напрамак—воінскае выхаванне. Трэці—прававое. Без вывучэння законаў Беларусі нам нельга. Ну і, нарэшце, чацвёрты — эстэтычнае выхаванне. Тут шмат удзяляем увагі рэлігіі, запрашаем да сябе святароў. А раз у тыдзень абавязкова праводзім у кожным падраздзяленні культурнае мерапрыемства — паход у музей, тэатр, царкву. Канспектаванню на палітзанятках прац класікаў марксізму-ленінізму спрабуем знайсці больш грунтоўную і цікавую замену. Мне здаецца, што гэта ў нас атрымліваецца.

— Вы сказалі, патрыятычнае выхаванне, а ці засталося ўвогуле такое паняцце, як «любоў да сваёй Радзімы»?

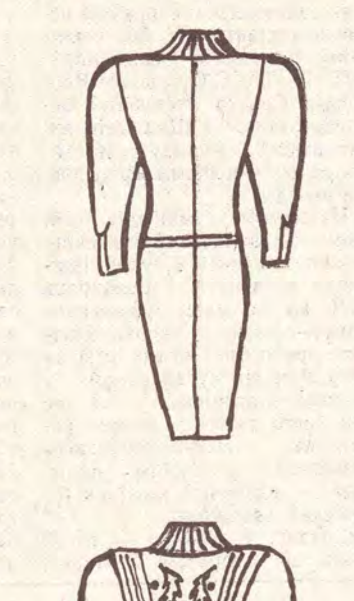
— Вядома. Гэта паняцце ёсць і будзе. Без гэтага нічога ў нас не атрымаецца—ні незалежнасці, ні свабоды ў сапраўдным сэнсе гэтага слова. Мы цяпер шмат глядзім на Захад. Дык вось, у Швейцарыі кожны (!) малады чалавек павінен адслужыць год і 8 месяцаў, інакш да 35 гадоў з яго будуць вылічваць паўтара працэнта яго даходаў. У нас жа пры абвешчаным усеагульным воінскім абавязку служыць толькі кожны чацвёрты.

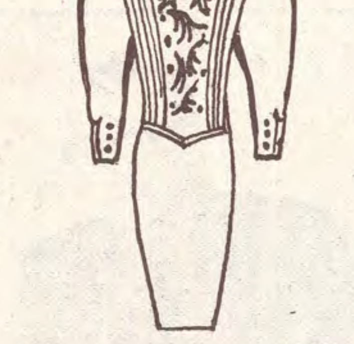
Я не хачу заганяць усіх маладых людзей у казармы, але з паўсюдным ачарненнем воінскага абавязку перад сваёй Радзімай мы далёка не пойдзем.

Гутарыў Аляксандр КОКТЫШ.

ЯК БЫЦЬ ПРЫГОЖАЙ

Скамбінуйце сабе сукенку

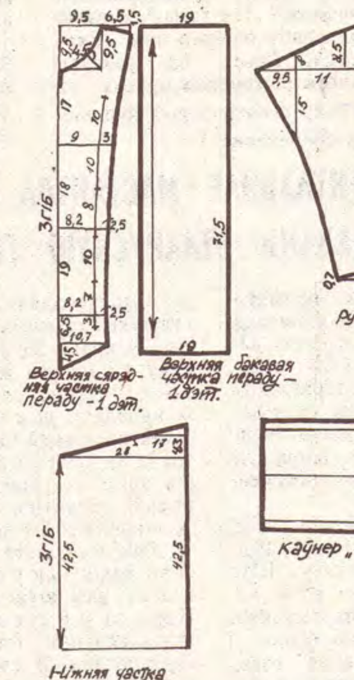

Цёплым веснавым днём вам прыемна будзе проста выйсці на вуліцу ці выправіцца на працу ў добра пашытай сукенцы, якая злёгку падкрэслівае прывабнасць вашай фігуры, да твару і аформлена ў сучасным стылі. Каб пашыць такую сукенку, вам спатрэбіцца 2 м аднакаляровай тканіны (пры шырыні яе 1 м 40 см) і кавалак трыкатажнага палатна ў тон асноўнай матэрыі. Трыкатажнае палатно вам патрэбна для таго, каб выкраіць каўнер «стойку» і бакавыя часткі пераду сукенкі. Акрамя гэтага, спатрэбяцца кнопкі і матэрыял для выканання аплікацыі на цэнтральнай частцы пераду. Каб дапамагчы вам, мы змяшчаем выкрайку мадэлі прапануемай сукенкі. Размер—164—96—104. Выкрайка даецца ў значна паменшаным выглядзе. Таму тлумачым,

Як карыстацца выкрайкай

Прапануемая выкрайка сукенкі дадзена без прыпуску на швы. Лічбавыя абазначэнні на ёй — у сантыметрах. Каб перавесці выкрайку ў натуральную велічыню, трэба адкласці на міліметровай паперы велічыні, указаныя на чарцяжы, злучыць усе кропкі і абвесці контуры лякал. Неабходна таксама перанесці ўсе надпісы і меткі. На тканіне кожную дэталь трэба размяшчаць па нітцы асновы. На чарцяжы гэта паказана тонкай лініяй са стрэлкамі-вектарамі на канцах. Памятайце, што выкрайка дадзена на ўмоўна прапарцыянальную фігуру. Таму кожная жанчына павінна падагнаць яе пад свае размеры і формы.

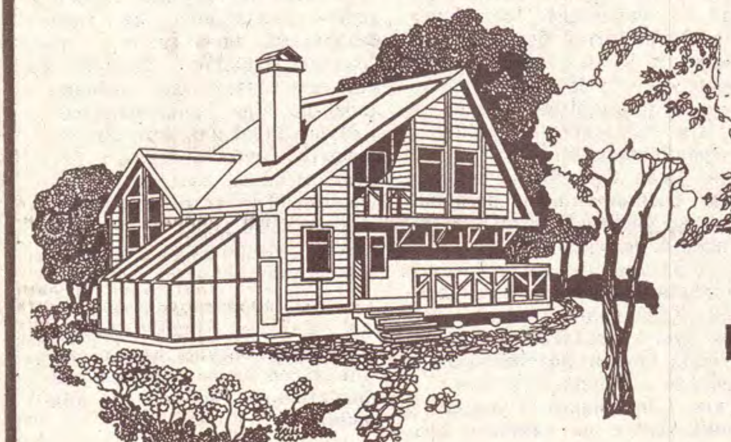
Раім прыпускі на абшывальныя швы даваць 0,5—0,7 см, на сшывальныя — 1—1,5 см, на падгін нізу вырабу —5—7 см, на падгін нізу рукавоў — 3—4 см.

Матэрыял да друку падрыхтавала Марыя ДАБЖЫНСКАЯ.

ДЛЯ ВАС, ЗАБУДОЎШЧЫКІ

Дом на любы густ

У КОЖНЫМ новым выпуску мы прыводзім праекты дамоў, якія вельмі адрозніваюцца адзін ад аднаго. Гэты — не выключэнне. У Мінскім інстытуце тыпавога праектавання «Мінсктыппраект» яму далі такі нумар: 189-000-822.13.90. Указаўшы яго, кожны забудоўшчык лёгка выйдзе на патрэбную «каманду» інстытута.

Гэта — 3-пакаёвы домік мансарднага тыпу з выкарыстаннем бетону і розных канструкцый.

Як бачым, дом чыста дачнага выгляду. Да яго прымыкае, надаючы нейкую завершанасць задуме архітэктара, тыпавая цяплічка. А само збудаванне з ломаных і перакрыжаваных ліній — якраз у сучасным стылі. Што ні кажыце, а гэты пакаты і даволі значны схіл даху ў адзін бок — нешта неардынарнае.

Праекціроўшчыкі паклапаціліся пра кішэню заказчыка і ў поўнай меры выкарысталі вырабы з дрэва. На гэты раз дошкі, брусы, вагонка — галоўныя «дзейныя» асобы. Яны ўсюды — на першым паверсе і на мансардзе, даху і цяплічцы, нават склепе.

Уважлівы чытач заўважыць, што падвал— абавязковая прыналежнасць праектаў-папярэднікаў тут зусім адсутнічае. Ёсць толькі склеп. Такі дом добра пабудаваць на месцы, дзе вельмі блізка ад паверхні знаходзіцца вільгаць,— побач з крыніцай, на беразе рэчкі ці ручая, магчыма, нават непадалёк ад балотца. Астатнія выгоды, безумоўна, тут як тут.

Галоўны ансамбль пакояў і памяшканняў на першым паверсе. Агульны пакой амаль кубічнай формы — дастаткова прасторны, утульны і светлы. Да яго прымыкаюць кухня і прыхожая. З кухні асобныя дзверы вядуць у цяплічку.

Мансарда — гэта той жа другі паверх, што і ў ранейшых праектах. У яе мы патрапім з прыхожай. Ёмкая лесвічка з паваротам на 90 градусаў вывядзе ў вузкі калідор. А тут некалькі «дарог» — у дзве спальні (яны бы блізняты, роўныя), хол і на балкон.

Прадугледжана такая абавязковая «дэталь» дамоў, як гараж. Ён знаходзіцца за тэрасай, прама пад спальнямі. «Стаянка для машыны» даволі ладная — 19,1 кв. м.

Цяпер пра чыста тэхнічныя дэталі. Фундаменты стужачныя. Яны лёгка манціруюцца са спецыяльных бетонных блокаў. Перакрыцці з дошак на драўляных бэльках. Унутраныя і знешнія сцены з драўляных каркасаў, абшытых габляванымі дошкамі. Дах двухсхільны на драўляных кроквах.

Для будаўніцтва такога дома патрэбна: цэменту — 4,5 тоны, сталі — 0,8 тоны, бетону — 18 куб. м, лесаматэрыялаў — 32 кубаметры. Кошт дома да падаражання — 20,6 тыс. рублёў.

Аб'ём будаўнічы — 355,8 куб. м, плошча забудовы — 82,1 кв. м, а сумарная — 89,6 кв. м.

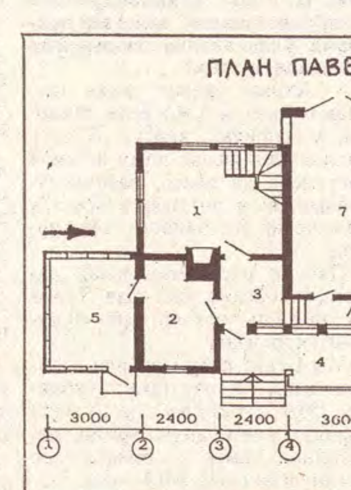
У заключэнне план размеркавання памяшканняў і «падсобак». Яны маюць сваю нумарацыю. (Апошняя лічба — плошча ў квадратных метрах):

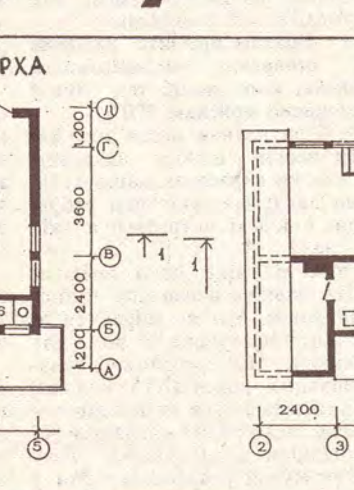
1. Агульны пакой	15,7
2. Кухня	7,9
3. Прыхожая	5,0
4. Тэраса	11,1
5. Цяпліца	9,3
6. Туалет	1,0
7. Гараж	19,1
8. Спальня	12.1
9. Спальня	12,1
10. Хол	5,0
11. Балкон	2,6
12. Склеп	3,5

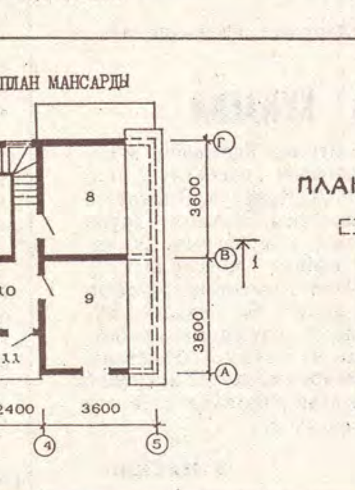
Прыводзім адрас, па якім можна звязацца з інстытутам: **220123, г. Мінск, вул. В. Харужай, дом 13/61, пакой 317. Тэлефон для даведак 33-74-27.**

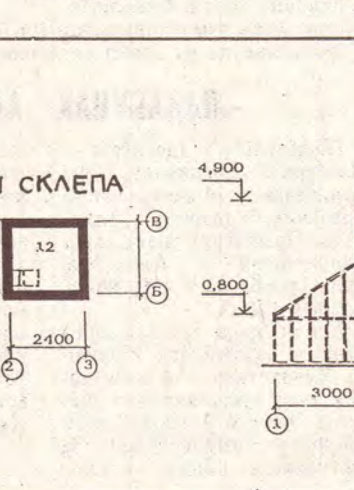
Кожны заказчык можа прапанаваць свае задумы і меркаванні. Карацей — нейкія свае «капрызы». Архітэктары ў сціслыя тэрміны ўнясуць у праект патрэбныя змены.

Мікалай ЧАХОЎСКІ.

РОЗГАЛАС

АМЕРЫКА ПОМНІЦЬ ПРА ЧАРНОБЫЛЬ

Намеснік Старшыні Савета Міністраў Беларусі, старшыня Дзяржаўнага камітэта РБ па праблемах вынікаў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС І. Кенік прыняў дэлегацыю міжнароднай карпарацыі «Чыкага фармакон», якая аб'ядноўвае буйнейшыя фармацэўтычныя фірмы ЗША (у якасці даведкі: яе мінулагодні даход склаў 4,5 мільярда долараў). Прадстаўлялі карпарацыю яе прэзідэнт Аляксандр Сабадаш, а таксама старшыня, сакратар і казначэй (у адной асобе) Рой Ньюмен.

На ўчарашняй прэс-канферэнцыі, прысвечанай вынікам сустрэчы, адзначалася, што дасягнута прынцыповая згода аб узаемавыгадным супрацоўніцтве. Амерыканскі бок мае намер пастаўляць у Беларусь лекі для пацярпеўшых ад чарнобыльскай катастрофы, прычым па максімальна нізкіх цэнах. Будзе прапрацоўвацца магчымасць вырабу медыцынскіх прэпаратаў па амерыканскіх тэхналогіях непасрэдна ў нашай рэспубліцы, для чаго, на думку кіраўнікоў «Чыкага фармакон», мэтазгодна адкрыць у Беларусі філіялы карпарацыі, стварыць сумесныя прадпрыемствы.

Валерый ЧАРНЯЎСКІ.

У САВЕЦКІМ РАЙСАВЕЦЕ—НОВЫ СТАРШЫНЯ

МІНСК. У рэспубліканскім друку паведамлялася ўжо, што народны дэпутат рэспублікі, кіраўнік Савецкага раённага Савета Вячаслаў Мікалаевіч Кузняцоў выбраны першым намеснікам Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Чытачам, напэўна, цікава будзе ведаць, хто ў раёне заняў гэту высокую і адказную пасаду? Менавіта такое пытанне давялося вырашаць народным дэпутатам на нечарговай 10-й сесіі райсавета, што адбылася 9 красавіка.

На вакантнае месца былі прапанаваны тры кандыдатуры. Праўда, адзін адразу ўзяў самаадвод. Вострая барацьба разгарнулася паміж старшым навуковым супрацоўнікам Беларускага НДІ меліярацыі і воднай гаспадаркі, кандыдатам тэхнічных навук Тацянай Бляевай і вядучым спецыялістам па маркетынгу малога дзяржпрадпрыемства «Прокус» Сяргеем Калякіным.

У выніку тайнага галасавання старшынёй Савецкага раённага Савета народных дэпутатаў і адначасова старшынёй яго выканкома большасцю галасоў абраны С. Калякін. Прама скажам, на сённяшні дзень факт не зусім ардынарны. Справа ў тым, што Сяргей Іванавіч не так даўно быў першым сакратаром райкома КПБ. А цяпер модна сцвярджаць (і дарэчы, пра гэта некаторыя прамоўцы гаварылі на сесіі), што былы партапаратчык не можа займаць кіруючую пасаду. Але дэпутаты, узважыўшы ўсе «за» і «супраць», зрабілі свой выбар на той падставе, што дзейнасць С. Калякіна моцна звязана з раёнам: у свой час ён працаваў намеснікам старшыні райвыканкома і зарэкамендаваў сябе вопытным, кампетэнтным спецыялістам, чулым чалавекам. Так што каменціраваць няварта — народным абраннікам лепш відаць.

Новы старшыня райсавета адзначыў, што на даверанай пасадзе ён засяродзіць асноўную ўвагу перш-наперш на такіх неадкладных праблемах раёна, як пошукі крыніц фінансавання, капітальны рамонт жылля, набалелыя пытанні народнай адукацыі, аховы здароўя, школьнага харчавання і інш.

Застаецца адно — пажадаць плённай работы.

Іван БРАЛКА.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ

«ГОЛАС АМЕРЫКІ»

*** Дзяржаўны сакратар Злучаных Штатаў Амерыкі Джэймс Бейкер заклікаў кангрэс вырашыць пытанне аб дапамозе Расіі яшчэ да намечанай на сярэдзіну чэрвеня сустрэчы прэзідэнтаў ЗША Джорджа Буша і Расіі Барыса Ельцына. Без згоды на гэту дапамогу пацерпяць не толькі адносіны паміж Вашынгтонам і Масквой, а і адносіны ЗША з Украінай, Арменіяй, Казахстанам і Беларуссю, падкрэсліў Бейкер, выступаючы перад членамі камісіі па знешняй палітыцы кангрэса. Злучаныя Штаты маюць намер унесці 4 з палавінай мільярды долараў у пакет заходняй дапамогі ў памеры 24 мільярды долараў. Бейкер заявіў далей, што, на думку амерыканскага ўрада, акрамя Расіі, іншыя ядзерныя дзяржавы Садружнасці Незалежных Дзяржаў павінны стварыць перадумовы для ратыфікацыі дагавора аб скарачэнні ядзернай зброі дальняга радыуса дзеяння.**

* На чарговым пасяджэнні з'езда народных дэпутатаў Расіі прэзідэнт Барыс Ельцын атрымаў частковую перамогу. Падрыхтаваная рэзалюцыя, якая прадугледжвала пазбавіць Ельцына права назначаць урад і кіраваць эканомікай, не была прынята. Была толькі прапанова, каб Ельцын пакінуў пасаду прэм'ер-міністра і да канца работы з'езда прадставіў новую кандыдатуру на пасаду кіраўніка ўрада. Віцэ-прэм'ер Ягор Гайдар заявіў, што ў тым выпадку, калі Ельцын будзе пазбаўлены асобых паўнамоцтваў і пасады прэм'ер-міністра, у адстаўку пойдзе ўвесь кабінет.

*** Спрэчка аб Чарнаморскім флоце былога Савецкага Саюза набліжаецца да ўрэгулявання. Прэзідэнты Расіі і Украіны Барыс Ельцын і Леанід Краўчук, якія канфліктуюць паміж сабой за права камандавання флотам, вырашылі разабрацца ва ўсім шляхам перамоў у рамках парламенцкай камісіі. Як вядома, у апошнія дні абодва прэзідэнты аб'явілі аб падпарадкаванні флоту сваім рэспублікам. Чарнаморскі флот складаецца з 380 адзінак. Падпісаныя прэзідэнтамі ўказы з цяперашняга моманту губляюць сілу.**

* Прэзідэнт Кыргызстана Аскар Акаеў, падводзячы вынікі свайго чатырохдзённага візіту ў Федэратыўную Рэспубліку Германію, сказаў, што паездка была надзвычай плённай і важнай цяпер, у перыяд навядзення дэмакратычнага парадку і ўсталявання рыначнай эканомікі ў ягонай рэспубліцы.

РАДЫЁ ПЕРАХВАТ

РАДЫЁ «ФРАНС ІНТЭРНАСЬЯНАЛЬ (RFI)»

*** У Парыжы пачалася нарада прадстаўнікоў сямі вядучых прамысловых краін свету. Міністры фінансаў ЗША, Японіі, Канады, Вялікабрытаніі, Францыі, Германіі і Італіі паспрабуюць скаардынаваць свае пазіцыі па пытанню прадастаўлення Садружнасці Незалежных Дзяржаў дапамогі ў памеры 24 мільярды долараў. Сёння да ўдзельнікаў сустрэчы павінны далучыцца Галандыя, Швецыя, Швейцарыя і Бельгія. Акрамя гэтага, на парыжскай сустрэчы будзе абмеркавана пытанне аб стварэнні фонду стабілізацыі рубля.**

* У Будапешце адбылося пасяджэнне праўлення Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця. Абмеркавана пытанне аб гандлёва-фінансавай будучыні Усходняй Еўропы і былога СССР.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ ●

РАДЫЁ «СВАБОДА»

*** У Брусэлі пачалася першая сустрэча начальнікаў штабоў і прадстаўнікоў камандавання Узброеных сіл НАТО і краін былога Варшаўскага Дагавора. Мяркуецца, што галоўнай тэмай дыскусіі будзе становішча ва Узброеных сілах Садружнасці Незалежных Дзяржаў і статус ядзернага арсенала былога Саюза ССР. У сустрэчы прымаюць удзел прадстаўнікі Венгрыі, Польшчы, Чэха-Славакіі, Румыніі, Балгарыі, Эстоніі, Латвіі і Літвы. Запрашаліся на нараду і прадстаўнікі краін СНД, аднак Украіна, Казахстан, Кыргызстан, Малдова, Узбекістан адмовіліся накіраваць у Брусэль сваіх прадстаўнікоў. Сустрэча арганізавана саветам супрацоўніцтва, створаным НАТО ў якасці моста паміж НАТО і былымі яго праціўнікамі.**

* Члены НАТО прынялі рашэнне аб стварэнні агульных ваенна-марскіх сіл у Міжземным моры. Кіраўніцтва арганізацыі выказала занепакоенасць у сувязі з затрымкай Кіевам пераводу тактычнай ядзернай зброі з тэрыторыі Украіны ў Расію. Саюз НАТО заклікаў Кіеў закончыць перавод зброі да 1 чэрвеня.

*** На прайшоўшых у Вялікабрытаніі ўсеагульных выбарах перамогу атрымала кіруючая кансерватыўная партыя. Кансерватары захавалі за сабой абсалютную большасць у парламенце. За апошнія звыш 150 гадоў кансерватыўная партыя ўпершыню перамагла чатыры разы запар.**

* Група чэхаславацкіх ваеннаслужачых накіравалася ўчора ў Югаславію. Яна далучылася да міратворчых сіл ААН. У яе саставе 160 салдат. У нядзелю яны зоймуць пазіцыі ў Харватыі. Праз некалькі дзён у Югаславію накіруюцца 800 польскіх вайскоўцаў.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ

ЗАХАЦЕЛАСЯ ВАРТАЎНІКУ ПАСТРАЛЯЦЬ...

ГОМЕЛЬ. Вартаўнік гаражна-будаўнічага кааператыва Е. адкрыў стральбу з ружжа прама на вуліцы. Жыхарка суседняга дома, пенсіянерка П., паспрабавала ўціхамірыць хулігана, а ў адказ — прыцэльны выстрал. Наўмыснае забойства ва ўсе часы каралася сурова...

НАРКАМАНАЎ—ЗА КАЎНЕР?

З 11 па 16 красавіка ў Беларусі працуе місія экспертаў Праграмы ААН па міжнароднаму кантролю над распаўсюджваннем наркатычных сродкаў. Яе ўзначальвае былы міністр юстыцыі Калумбіі Энрыке Парэха Ганзалес. Мэта місіі — выпрацоўка сумесных мер і аказанне дапамогі праваахоўным органам рэспублікі ў барацьбе з наркабізнесам. У праграме работы экспертаў таксама — сустрэчы ў Савеце Міністраў, кантакты з кіраўнікамі міністэрстваў і ведамстваў, наведванне наркалагічных цэнтраў.

Служба інфармацыі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

ПАТРАБУЮЦЦА МІЖНАРОДНЫЯ НАЗІРАЛЬНІКІ

Салігорскія гарнякі адправілі ў Маскву, у Незалежны прафсаюз гарнякоў тэлеграму-зварот да міжнародных прафсаюзаў.

У тэлеграме паведамляецца аб тым, што ўжо восем забастоўшчыкаў праводзяць галадоўку, пры гэтым адзін з галадаючых шпіталізаваны. НПГБ просіць міжнародныя прафсаюзы прыслаць у Салігорск міжнародных назіральнікаў, паколькі, як сказана ў тэлеграме, за станам здароўя галадаючых «адсутнічае пастаянны медыцынскі кантроль».

Агенцтва «РІД».

БЕЛАРУСЫ ЎСІХ КРАІН...

У Мінску будзе створаны беларускі культурны цэнтр для забеспячэння духоўных патрэб беларускай дыяспары. Аб гэтым гаворыцца ў пастанове № 184 «Пытанні згуртавання беларусаў свету «Бацькаўшчына», прынятай Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Мінскі гарвыканком павінен выдзеліць памяшканне для стваранага культурнага цэнтра і кіруючых органаў згуртавання. Акрамя таго, пастанова ўключае ў сябе 11 пунктаў, згодна з якімі беларускім міністэрствам і ведамствам, мясцовым выканаўчым уладам належыць аказваць «Бацькаўшчыне» ўсямерную дапамогу ў мэтах актывізацыі і паляпшэння яе дзейнасці «па ўмацаванню культурных і эканамічных сувязей з суайчыннікамі, якія пражываюць за межамі рэспублікі...» Нават камерцыйным банкам рэкамендавана ажыццяўляць ільготнае крэдытаванне таварыства.

Але, бадай, самым «жыццёвым» і дзейсным стане сёмы пункт пастановы, дзе гаворыцца, што выдаткі, звязаныя з пражываннем і транспартным абслугоўваннем замежных грамадзян, прыбыўшых у рэспубліку па запрашэнню «Бацькаўшчыны» для ўдзелу ў мерапрыемствах згуртавання, падлягаюць аплаце ў рублях па тарыфах, устаноўленых для грамадзян Рэспублікі Беларусь. Гэта значыць, што цяпер за нумар у гасцініцы нашы суайчыннікі будуць плаціць не сотні долараў, а сотні рублёў, што, згадзіцеся, розныя рэчы. І напэўна, усё больш беларусаў будуць мець магчымасць наведаць радзіму сваіх продкаў.

Адно шкада: няма ў свеце такога гатэля, дзе б беларусаў з Беларусі ды за рублі абслугоўвалі.

Віталь ЦЫГАНКОЎ, БелаПАН.

ДЛЯ ШЧАСЦЯ МАЛА ТРЭБА

ТАЛАЧЫН (Т. Махтадуй). На гэты раз у школах горада размяркоўвалі стрыжні для шарыкавых ручак. Выпускнікам пашанцавала. Па адным стрыжню ў парадку выключэння ім было выдадзена на рукі. На вучняў астатніх класаў іх не хапіла. Праўда, у сярэдняй школе № 2 інакш падышлі да дзяльбы. У кожным з невыпускных класаў тут кінулі жэрабя на 10 стрыжняў. Вось і аказаліся сярод тых, хто цягнуў, шчаслівыя і няшчасліўчыкі.

Сумна, ці няпраўда? Не сакрэт, што настаўнікі ў апошнія гады ўзялі на сябе размеркаванне адзення і абутку для вучняў. А сёння ім даводзіцца дзяліць яшчэ і школьныя прылады.

КАЛІ БУДЗЕЦЕ Ў ЛІТВЕ—ЗАВІТАЙЦЕ

У Вільні ў галерэі Арка адкрылася выстава беларускіх мастакоў Літвы. У ёй прынялі ўдзел такія вядомыя на Віленшчыне мастакі, як Хрысціна Балаховіч, Алег Аблажэй, Эдуард Падбярэзскі, Уладзімір Кузьменка і Станіслаў Зяленка.

Адкрыццё выставы супала з утварэннем Суполкі беларускіх мастакоў, якой нададзена імя заслужанага дзеяча мастацтваў Літвы Пётры Сергіевіча.

Выстава будзе працаваць на працягу двух тыдняў.

Валянцін СТЭХ, БелаПАН.

ПЫТАЛЬНІК

У дасье бульбавода

Хутка саджаць бульбу. Раскажыце, калі ласка, аб новых гатунках гэтай культуры, іх вартасцях.

А. КОТАЎ.

Мінская вобласць.

Новыя гатункі бульбы ў Беларусі вельмі розныя. Па тэрмінах выспявання яны дзеляцца на пяць груп.

«Аксаміт» — раннясьпелы, утрыманне крухмалу 11—14 працэнтаў, ураджайнасць 450 — 500 цэнтнераў з гектара. Устойлівы да раку бульбы, сярэдняўстойлівы да вірусных захворванняў і фітафторы.

«Явар», «адрэта» — сярэдняранніія гатункі, утрыманне крухмалу адпаведна 12 — 15 і 13 — 17 працэнтаў. Ураджайнасць 350 — 450 цэнтнераў з гектара. Устойлівы да раку, сярэдняўстойлівы да вірусных захворванняў і фітафторы.

«Гранат» — сярэдняспелы, нематодаўстойлівы, крухмалу 14 — 17 працэнтаў. На ўсіх тыпах глебы ўраджайнасць да 350 — 380 цэнтнераў з гектара.

«Арбіта», «верас», «ласунак» — сярэдняпознія, утрыманне крухмалу 17 — 19, 14 — 20, 14 — 22 працэнты. Ураджайнасць 350 — 400, 300 — 350, 450 — 700 цэнтнераў з гектара. «Арбіта» мае высокую ўстойлівасць да вірусаў, адгукаецца на павышаную ўгноенасць, «верас» і «ласунак» сярэдняўстойлівыя да захворванняў

«Сінтэз», «беларускі-3» з'яўляюцца познімі гатункамі. Крухмалу ў іх 17—21 і 18 — 21 працэнт. Ураджайнасць 350 — 400 і 350 — 550 цэнтнераў з гектара. Высокая ўстойлівасць да захворванняў.

Распаўсюджваюцца ў нас і два гатункі галандскай селекцыі: раннясьпелы **«прыор»** і сярэднярані **«сантэ»**. Крухмалу 10 — 12 і 11 — 14 працэнтаў. Ураджайнасць 350 — 420 і 350 — 450 цэнтнераў з гектара.

Шынель цяпер «цяжкі»... па грашах

Увесь час называюцца толькі агульныя лічбы сродкаў, якія ідуць на ўтрыманне арміі. Вы не маглі б прывесці грашовы расклад утрымання канкрэтнага салдата ці афіцэра?

У. ВАРАЧ.

г. Слонім.

Усе расходы на аднаго салдата ці афіцэра падлічыць вельмі цяжка. Сюды ўваходзіць і харчаванне, і адзенне, і кошт тэхнікі, зброі, і г. д.

Для таго, каб вы атрымалі пэўнае ўяўленне аб цяперашнім «кошце» салдата, мы вырашылі прывесці лічбы некаторых назваў адзення салдат і афіцэраў, прытым у параўнанні з 1990 годам. Калі два гады назад салдацкі шынель каштаваў 51 рубель 55 капеек, то цяпер —2200; афіцэрскі шынель — адпаведна 70—88 і 2.500 рублёў; мундзір шарсцяны для салдат —29—30 і 500 рублёў; касцюм летні палявы —26—40 і 360 рублёў; касцюм уцеплены палявы —70—76 і 1.200 рублёў.

Такая простая рэч, як валёнкі, цяпер абыходзяцца для арміі ў 700, а салдацкія боты — у 1.600 рублёў.

Увогуле, кошт рэчавай маёмасці, якая выдаецца ваеннаслужачаму на год, узрос прыблізна ў дзесяць разоў.

Вядома, і гэтыя лічбы не канчатковыя. Чакаецца далейшы рост цэн, а разам з ім — і рост «кошту» аднаго ваеннаслужачага для дзяржаўнага бюджэту.

ПА КУПОНЫ ЗАПРАШАЮЦЬ ВЫКАНКОМЫ

Мой муж працуе па вахтаваму метаду. Аднак па месцы работы яму купонаў не выдаюць. Адкажыце, калі ласка, ці парайце, дзе іх можна атрымаць?

Т. ЖАЛЕЗКА.

г. Жлобін.

Дарэчы, з такім пытаннем у рэдакцыю пісьмова і па тэлефоне звяртаюцца і іншыя нашы чытачы.

Ужо чацвёрты месяц дзейнічаюць купоны ў нашай рэспубліцы, і вельмі дзіўна, што не ўсюды адрэгулявана гэта пытанне. Таму ахвотна растлумачым: ёсць пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 11.12.91 г. № 469 «Аб пытаннях, звязаных з увядзеннем купоннай сістэмы разлікаў за тавары» і інструкцыя «Аб парадку выдачы, захоўванні, уліку картак спажыўца і рэалізацыі тавараў па купонах». Згодна з гэтымі дакументамі, тыя, хто пражывае на тэрыторыі рэспублікі, але працуе па вахтаваму метаду за яе межамі, атрымлівае карткі спажыўца з купонамі ў выканкомах мясцовых і раённых Саветаў. Праўда, абавязкова трэба прадставіць даведку аб даходах, атрыманых па месцы вахтавай работы.

Што датычыцца запыту Т. Жалезка, то яе мужу-вахтавіку, як паведаміў **старшыня Жлобінскага гарадскога Савета народных дэпутатаў В. ЕРАФЕЕЎ**, за купонамі варта звярнуцца ў гарвыканком.

***

Я маю дваіх дзяцей. Зараз знаходжуся ў водпуску па доглядзу за адным з іх. На сакавік атрымала купоны з разліку 420 і 245. Але з 1 сакавіка дапамогу на дзяцей павялічылі, і я атрымаю адпаведна 660 і 385 рублёў. А як з купонамі? Ці павінна бухгалтэрыя зрабіць пераразлік купонаў і дадаць іх?

С. ШЫЛІНА.

Крычаўскі раён.

Усе выплаты грошай з 1 студзеня гэтага года суправаджаюцца выдачай купонаў. Калі гэта датычыць аплаты па бальнічнаму лістку, то купоны па ім выдаюцца ў памеры 60 працэнтаў ад атрыманай сумы. Пры выплаце дапамогі на дзяцей купоны выдаюцца ў памеры 100 працэнтаў да выдадзеных вам грошай. Зыходзячы з гэтага вам і павінны выдаць купоны.

ПЛАТНАЯ ДАБРАЧЫННАСЦЬ?

Здавалася б, раблю добрую справу: даглядаю 80-гадовую адзінокую старую. Ці належыць мне за гэта якая-небудзь аплата. Калі так, то якая і колькі?

М. ЛАПОШКА.

Свіслацкі раён.

Не здзіўляйцеся, шаноўныя чытачы, такому пытанню. У рэспубліцы ёсць нямала прыкладаў гуманных і чалавечных адносін да састарэлых адзінокіх людзей. І, натуральна, тыя, хто праяўляе аб іх пастаянныя клопаты, цікавяцца, ці стымулюецца такая дабрачыннасць.

— Безумоўна, — адказвае **начальнік аддзела працоўнага і сацыяльнага заканадаўства Дзяржкампрацы рэспублікі І. ЧЫСЦЯКОВА:**

— У адпаведнасці з пастановай Дзяржкампрацы і Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь ад 31.12.91 г. № 33/1056 асобам, якія не працуюць і не атрымліваюць пенсій, а даглядаюць састарэлых, якія дасягнулі 80-гадовага ўзросту, выплачваецца дапамога ў памеры 175 рублёў.

Больш таго, час догляду за такім пенсіянерам, згодна з артыкулам 67 Закона аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР, залічваецца ў стаж работы.

А вось што паведаміў **начальнік упраўлення пенсій і дапамог Міністэрства сацыяльнага забеспячэння В. ЖЫШКЕВІЧ:**

— Праверкай пісьма М. Лапошка ўстаноўлена, што права на дапамогу па доглядзу за Міхальчанкавай У. А., якая дасягнула 80-гадовага ўзросту, яна не мае, бо працуе ў калгасе. А такая аплата належыць непрацуючым, але працаздольным асобам.

У той жа час аддзяленне сацыяльнай дапамогі заключыла з М. Лапошка дагавор па аказанню бытавых паслуг састарэлай жанчыне, за што ёй штомесяц выплачваецца 88 рублёў 33 капейкі.

МОЛАДЗІ, ЯКАЯ АБДУМВАЕ СВАЁ ЖЫЦЦЁ

Мы пераехалі з Расіі жыць у Беларусь. Дачка збіраецца паступаць у інстытут. Кажуць, што трэба абавязкова здаваць экзамен па беларускай мове. Што рабіць дачцэ, калі яна вучыла яе толькі паўгода?

У. ЛАПЕХА.

г. Брэст.

Дарэчы, такое пытанне хвалюе многіх. Нядаўна Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь зацвердзіла тыпавыя правілы прыёму ў вышэйшыя навучальныя ўстановы на 1992 год. Вось што гаворыцца ў іх **з выпадку здачы экзамену па беларускай мове:**

— Тыя, хто паступае ў ВНУ на спецыяльнасці тэхнічныя, сельскагаспадарчыя, медыцынскія, культуры, фізічнай культуры, здаюць вусны экзамен па беларускай літаратуры. Тыя ж, хто ідзе на філалагічныя спецыяльнасці педагагічных інстытутаў і універсітэтаў, здаюць вусна і мову, і літаратуру.

Цяжка прыйдзецца тым, хто жадае пайсці вучыцца на філалагічныя факультэты універсітэта, а таксама факультэты дашкольнага выхавання і пачатковай адукацыі педагагічных ВНУ. Тут экзамен па беларускай мове і літаратуры профільны, абавязковы. А вось там, дзе конкурс невялікі, ВНУ дазволена залічваць усіх абітурыентаў зусім без экзаменаў. А хто застанецца ў студэнтах — вырашыць першая сесія.

ПРАГНОЗ СІТУАЦЫІ

БЕЗ БЕНЗІНУ БЯДА—НУ, А З ІМ...

У чаканні новага павышэння цэн пачалася сапраўдная бензінавая ліхаманка. Запасаюцца ім, як хто можа. Заліваюць бензін ва ўсялякія ёмістасці, захоўваюць, дзе прыйдзецца: у падвалах, хлявах, на балконах, у кватэрах і г. д. Пры гэтым забываюць пра небяспеку, пра тое, што бензін лёгка ўзгараецца. А такія выпадкі, калі бензін спрыяў узмацненню пажараў, былі. У час тушэння драўлянага хлява па вул. Панамарэнкі, 32 трэснула разагрэтая агнём пластмасавая бочка з бензінам...

У доме № 3 па вул. Матусевіча захоўвалі каністры з бензінам на балконе чацвёртага паверха. Разагрэтыя сонечнымі промнямі, яны пацяклі. Вадкасць, гатовая ўспыхнуць ад маленькай іскрынкі ад акурка ці запалкі, заліла ўсе ніжнія балконы. Да бяды заставаўся адзін крок.

У падвале пяціпавярховага дома па вуліцы К. Лібкнехта ў зямлю была закапана двухсотлітровая ёмістасць з бензінам. Адбылося кароткае замыканне ў электраправодцы. І спатрэбіліся тоны пены, каб заліць полымя.

Гэтыя адзінкавыя ў той час выпадкі ў мінулым. Але пра іх памятаюць. Таму ў пажарную частку пачасціліся званкі занепакоеных жыхароў. Небяспека сапраўды ёсць. Бо пры такім масавым захоўванні бензіну ў жылых дамах магчымасць пажараў значна ўзрастае. Фактычна мы «мініруем» наша жыллё. Нельга забываць, што для бензіну, як вадкасці, якая лёгка ўзгараецца, патрэбны асаблівыя ўмовы захоўвання, каб пазбегнуць аварыйных сітуацый і няшчасных выпадкаў.

Таму мы, пажарныя работнікі, расцэньваем з'яву накаплення бензіну як гранічна небяспечную.

М. ПАДМАГІЛЬНЫ, намеснік начальніка пажарнай часткі Фрунзенскага раёна г. Мінска.

БЕЛАГРАПРАМБІРЖА МЕНСК

УПЕРШЫНЮ Ў БЕЛАРУСІ СТВОРАНЫ КАНГРЭС БІРЖАЎ!

Яго заснавальнікамі сталі буйнейшыя біржы рэспублікі — акцыянернае таварыства «Беларуская аграпрамысловая біржа» і Беларуская таварная біржа вытворцаў.

Новая арганізацыя не з'яўляецца камерцыйнай і не ставіць перад сабой мэту атрымання прыбытку. Яна створана для ўзмацнення ўзаемадзеяння біржавых структур і каардынацыі дзейнасці па стварэнню адзінай біржавай прасторы, а таксама для абароны эканамічных інтарэсаў рэспублікі ва ўмовах паглыблення крызісу ў краінах СНД.

Цяпер брокерскія канторы могуць удзельнічаць у таргах, праводзімых членамі Кангрэса, у якасці пакупнікоў бясплатна. Гэта дасць магчымасць значна расшырыць маштабы гандлёвых аперацый, будзе садзейнічаць дасягненню парытэту цэн на прамысловую і сельскагаспадарчую прадукцыю, паскарэнню руху капіталу, а значыць і аздараўленню эканомікі Беларусі.

Кангрэс біржаў — адкрытая арганізацыя, членамі якой могуць стаць любыя біржавыя структуры, уключаючы замежныя, якія падзяляюць яе мэты і задачы. Кангрэс не з'яўляецца вышэйшым органам адносна членаў, якія ўваходзяць у яго, яго дзейнасць будуецца на прынцыпах добраахвотнасці.

Падрабязную інфармацыю аб дзейнасці Кангрэса можна атрымаць па тэлефонах у Мінску: (0172) 77-95-12, 26-98-16.

І ДЫМ У АЙЧЫНУ...

У апошні час дарогі Польшчы літаральна запаланілі чэргі пераважна савецкіх аўтамабіляў, якія накіроўваюцца з Захаду на Усход. Напэўна, палякам дзіўна бачыць нямецкія нумары на савецкіх аўта ад сярэдняй «Лады» да дапатопнага «Запарожца». Так, без фанфар і аркестраў, затое на ўласных машынах вяртаюцца на радзіму бравыя афіцэры і абслуговы персанал слаўных Узброеных Сіл былога Саюза. Немцы з радасцю і танна прадаюць ім савецкія аўтамабілі да ўзаемнага задавальнення абодвух бакоў, бо рускія купляюць іх танней, чым на радзіме, а немцы знайшлі нечаканы попыт няякаснаму экалагічна бруднаму тавару. Германія такім чынам забівае двух зайцаў, пазбаўляючыся ад некалькіх праблем аднačасова.

БелаПАН.

ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ, ХОЧАЦЕ — ПРАВЕРЦЕ

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

З Дэлі перадае Сяргей Буланцаў.

Няхай КАЗЯРОГА не палохаюць праблемы дома і сям'і, што выйшлі на першы план, — усё ідзе да лепшага. Далікатнае пытанне вырашаецца да ўсеагульнага задавальнення. У госці можа прыехаць багаты сваяк з-за мяжы. Ваш лепшы дзень — 19 красавіка.

На ВАДАЛЕЯ звалілася процьма работы. Нягледзячы на недахват сродкаў і адсутнасць надзейных памочнікаў, вы з ёю паспяхова справіцеся. Будзьце больш асцярожнымі з грашамі і важнымі дакументамі: вы рызыкуеце згубіць іх. Не выключана, што 16, 17 ці 19 красавіка да вас вернецца старое каханне.

У РЫБ магчымы непрыемнасці і непаразуменні на службе. Зрэшты, вы без асаблівай цяжкасці пазбегнеце іх шляхам разумнага кампрамісу. Выкарыстайце грошы строга па абдуманаму загадзя прызначэнню, інакш яны сплывуць праз пальцы. Планеты спрыяюць рамантычным натурам, здольным закахацца з першага погляду.

АВЕН, дасягнуўшы поспеху ў справах, схільны часова вызваліцца ад іх і аддацца любімым захапленням. Ёсць небяспека ўпусціць час і ініцыятыву. Астролаг настойліва раіць даме, якая сустрэла нядаўна палкага паклонніка, добра прыглядзецца да яго: ці заслугоўвае ён вашай узаемнасці?

Калі ЦЯЛЬЦУ прапануюць буйны кантракт, трэба падпісаць яго 18 красавіка. Не бойцеся ўкласці ў яго усё да капейкі і нават узяць крэдыт. Жанчыны, якія дабіліся фінансавай незалежнасці, уступаюць у цяжкую паласу. Жонка незадаволена вечна занятым мужам і шукае суцяшэння на баку.

БЛІЗНЯТАМ на гэтым тыдні падаравана схільнасць капрызнай пані Удачы. Не раздумваючы, прымайце прапанову перайсці на новую работу. Магчыма павышэнне зарплаты. Тыя, хто стаміўся ад адзіноты, сустрэнуць 16 ці 17 красавіка чалавека, з якім завяжуцца трывалыя інтымныя адносіны.

У РАКА-мужчыны наперадзе прыемныя клопаты, звязаныя з атрыманнем новай кватэры ці загараднага ўчастка. Няхай непамерная дарагоўля будматэрыялаў не перашкодзіць вам заняцца аграрнымі работамі і пасадзіць зяленіва і агародніну. У жанчын не выключаны збоі са здароўем. Мілая дзяўчына, можа бацькі маюць рацыю, што не захапляюцца вашым выбраннікам?

У ЛЬВА тыдзень пройдзе пад знакам грошай. Вы зможаце расплаціцца з даўгамі. Служачым — і ў першую чаргу іх прыгожай палавіне — павысяць зарплату. Астролаг рэкамендуе частку грошай пакласці ў ашчадбанк. Сустрэча з прывабнай асобай іншага полу наўрад ці абернецца сардэчным саюзам.

ДЗЕВА, прабіў ваш зорны час! Размяшчэнне планет гарантуе поспех усіх вашых ідэй, планаў і пачынанняў. Вам зноў хочацца спяваць і пісаць вершы. У асаблівым фаворы сваціл — армія і міліцыя. 18 красавіка—самы спрыяльны дзень у дзелавых адносінах. Спатканні напоўнены духам высокай паэзіі.

ШАЛЯМ астролаг прапануе наступныя парады: у камандзіроўку можна накіроўвацца 14 красавіка ці блізка да гэтага, устрымайцеся ад любых грашовых затрат — вам вельмі спатрэбяцца сродкі. Калі нешта прыгнятае, раскрыйце душу блізкаму чалавеку. Жанчыны, максімум асцярожнасці на кухні.

СКАРПІЁН, даруйце гнеў неправедны блізкаму свайму. Вы маеце шанц удала ўкласці грошы ў біржавыя аперацыі. Вельмі важна зрабіць правільны выбар. Планеты дапамогуць вам у гэтым 15 і 16 красавіка. Калі маладая жонка вырашыла зацяжарыць, дык 15 красавіка вам будзе спрыяць у гэтым нават грозны Марс.

СТРАЛЬЦУ, відаць, давядзецца накіравацца ў тэрміновую камандзіроўку ў паўднёвым напрамку. Ідэальная дата выезду — 18 красавіка. Жанчына за рулём, асцерагайцеся дарожна-транспартнага здарэння. Аднаўленне добрых адносін з бацькамі мужа ці жонкі палепшыць ваша самаадчуванне.

СУБОТНІМ ВЕЧАРАМ

АДКАЗЫ І РАШЭННІ

РЭТРА-АЎТА (4 красавіка). Злева — машына заходнегерманскай маркі «Месершмітта» выпуску 1959 года. Гэты мікрааўтамабіль выпускаўся вядомай авіяцыйнай фірмай і быў разлічаны на небагатага пакупніка. Сядзенні размешчаны адно за адным, як у самалёце. Дзвярэй — няма, замест іх — адкідны дах (верх). Справа — фургон «Масквіч-400/422» з драўляным кузавам. Такія машыны выпускаліся, у прыватнасці, у 1947 годзе і прызначаліся для перавозкі пошты і невялікіх грузаў. Галоўнай іх асаблівасцю быў менавіта драўляны кузаў.

ТРАМВАЙ (4 красавіка). У сярэдзіне XIX стагоддзя ўжо дастаткова добра зарэкамендавалі сябе паравыя рухавікі. Рабіліся спробы выкарыстаць іх і на гарадскім пасажырскім транспарце. Англійскі вынаходнік і прадпрымальнік Джон О'Трам яшчэ ў пачатку стагоддзя пабудаваў рэйкавы шлях уздоўж сваёй канструкцыі для руху невялікіх вагончыкаў з выкарыстаннем спачатку конскай, а потым паравой сілы. Гэтую дарогу, пабудаваную ім у Лондане, так і назвалі — «трамвай», г. зн.: «дарога Трама» (па-англійску «Tramway»). З тых часоў слова «трамвай» і ўжываецца спачатку для вулічных рэйкавых дарог з конскай і паравой, а потым і электрычнай цягай.

ПА МІШЭНІ (4 красавіка). У гэтай задачы адказ выглядае наступна: «дзесятак» было тры, «васьмёрак» — дзве і «сямёрак» — адна.

ПА АЗІМУТУ (28 сакавіка). Сонца і вясёлка заўсёды знаходзяцца ў супрацьлеглых баках гарызонта. У нашых шыротах сонца не бывае на поўначы, значыць, вясёлка не бывае на поўдні. Другі ўчастак шляху ляжаў на ўсходнім напрамку. На гэта ўказвае прамянне аб супрацьлеглым крутым беразе ракі, а ў паўночным паўшар'і круты бераг звычайна правы. Паколькі гэтыя два ўчасткі шляху роўныя, то шлях назад ляжаў па гіпатэнузе прамавугольнага трохвугольніка — на паўночны захад. А гэта адпавядае 315° шкалы компаса.

КВАДРАТЫ І ТРОХВУГОЛЬНІКІ (14 і 28 сакавіка). Арыгінальнае рашэнне гэтай задачы прапанаваў М. Кананчук з вёскі Бярозаўка Калінкавіцкага раёна.

ЦІ БАЧЫЛІ ВЫ БАКТЭРЫІ?

Што можна адказаць на такое пытанне? У падручніках жа сцвярджаецца, што бактэрыі настолькі малыя, што іх немагчыма ўбачыць няўзброеным вокам. А ці так на самой справе?

ЧОРНЫ КВАДРАТ — ЛІШНІ

Раздзяліце вялікі квадрат на пяць роўных па форме і па плошчы фігур. Чорны квадрацік тут як раз і лішні, але ён не перашкаджае рашэнню задачы.

Праграма тэлеперадач

ПАНЯДЗЕЛАК, 13 красавіка

Беларускае тэлебачанне
16.30. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас.
17.10. «Фунцік і старая з вусамі», «Кацяня з вуліцы Лізюкова», «Тры жабянядці», «Спрыдзіціс». Мультфільмы.
18.00. Дак. фільм «Даўгава».
18.20. Дарагі хлеб. Перадача з Гомеля.
18.40. «Я люблю балет». Міжнародны фестываль.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Брэст).
19.35. Наш каментарый. «Крык душы».
19.45. Палітычны калейдаскоп.
20.25. Калыханка.
20.45. Студыя «Мэта». Тэлечасопіс «Вобраз».
21.45. Спартыўны тэлекур'ер.
22.05. Дабрачынны аўкцыён бізнес-клуба «Партнёр».
22.10. Творчы вечар пісьменніка А. Жалязоўскага.
23.00. НІКа.
23.15. Канцэрт акадэмічнага хору Беларускага тэлебачання і радыё.

І канал. Астанкіна
5.00.—7.30. Раніца.
17.00. Навіны.
17.25. НЭП.
17.55. Футбольны агляд.
18.25. «Справа Сухаво-Кабыліна». Фільм першы. 1-я серыя.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Новая студыя» прадстаўляе. У перапынку (23.00) — Навіны.
23.50. «Кабарэ майго юнацтва». Маст. фільм.

Канал «Расія»
17.00. Мастацтва адлюстравання. «Не хлебам адзіным».
17.25. «Знаёмцеся, Вячаслаў Барсук».
17.50. Азы кар'еры. Адборачны тур конкурсу «Кар'ера».
18.05. «Санта-Барбара». 33-я серыя.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Экспацэнтр прадстаўляе...
19.35. Пятае кола.
21.05. На з'ездзе народных дэпутатаў Расіі.
22.00. Весткі.
22.25. На з'ездзе народных дэпутатаў Расіі.
23.35. Рок-канцэрт. Група «Айтал».

АЎТОРАК, 14 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Чароўная гліна». Кінанарыс.
9.00. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас.
9.40. Маст. фільм. «Залатое цяля».
12.25. Процістаянне. Маральна-прававая праграма.
16.30. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
17.10. «Хачу месяц», «Чароўная рыдлёўка». Мультфільмы.
17.30. «Я ўмею скакаць цераз лужы...» Пра лячэнне дзяцей.
18.00. «Дабрахожыя», «Маналог працягваецца». Дак. фільмы.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Віцебск).
19.35. Наш каментарый. «Зайздрасць».
19.40. Аб зямельнай рэформе. Прамая лінія. У перапынку (20.25) — Калыханка.
21.00. Тэлебіржа.
21.15. Прафсаюзы: праблемы, каментарыі.
21.35. Дабрачынны аўкцыён бізнес-клуба «Партнёр».
21.40. «Насланнё». Мультфільм для дарослых.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. НІКа.
23.45. Хакей. «Дынама» (Мінск) — «Рыгас Старс» (Рыга).

І канал. Астанкіна
5.00. Раніца.
7.35. «Дзве казкі», «Залатыя каласы». Мультфільмы.
8.10. Футбольны агляд.
8.40. «Справа Сухаво-Кабыліна». Фільм першы. 2-я серыя.
9.45. «Я вас кахаў...» Вершы А. С. Пушкіна.
10.20. «Праблемы горнага краю». Дак. фільм.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.25. Рытмічная гімнастыка.
11.55. «Чума». Аб праблемах СНІДу.
12.35. Мультфільмы «Гісторыя з адзінкай», «Вышэй галаву».
12.55. Канцэрт маладзёжнага хору царквы Клер-коледжа (Вялікабрытанія).
13.25. Свет грошай Адама Сміта. Эканоміка ЗША.
14.00. Навіны.
14.25. Урокі Вольгі Івановай.
14.40. «Старэйшы сын». Маст. фільм. 1-я серыя.
15.50. Музей на Дэлегацкай. «Старая казка на новы лад».
16.20. Дзіцячы музычны клуб.
17.20. Ступень да Парнаса.
17.35. Максіма.
18.05. Студыя «Палітыка» прадстаўляе...
18.35. «Справа Сухаво-Кабыліна». Фільм першы. 2-я серыя.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Тэма».
21.25. Канцэрт аркестра «Віртуозы Масквы».
22.00. Дак. фільм «Вяртанне яўрэяў» (1896—1920 гг.) з серыі «Вогненны слуп» (Ізраіль).
23.00. Навіны.
23.25. «Цяжкае дзяцінства». Шоў-праграма.
24.00. «Старэйшы сын». Маст. фільм. 1-я серыя.

Канал «Расія»
7.00. Весткі.
7.25. Французская мова. 1-ы год навучання.
7.55. Вольны час. «Дай лапу, сябар!»
8.10. Французская мова. 2-гі год навучання.
8.40. Дзіцячая гадзіна (з урокам нямецкай мовы).
9.40. Белая варона.
10.25. Першы тайм.
10.50. Паны-таварышы.
11.10. «Дзень добры, Святлана Ігараўна!»
11.50. «Санта-Барбара». 31-я серыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00—13.20. Весткі.
15.00. «Як пажываеш, Уфа?»
15.30. Дэтэктыў-ленд.
16.00. Дзённік з'езда.
16.15. Прастора плюс.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Рэпартажы з НАТО «Аб чым спрачаюцца адміралы...»
17.30. Расія і свет.
18.05. «Санта-Барбара». 34-я серыя.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Тэатральны раз'езд. «У грыме і без грыму».
20.30. Дабрачынны аўкцыён. «Няхай не бяднеюць на міласць сэрцы...»
21.00. Аб рабоце з'езда народных дэпутатаў Расіі.
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
23.30. Працяг справаздачы аб рабоце з'езда народных дэпутатаў Расіі.
23.35. Аўта-шоў.

СЕРАДА, 15 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Роздум аб казцы». Кінанарыс.
9.00. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
9.40. «Блакітныя гарады». Фільм-канцэрт.
10.45. Студыя «Мэта».
16.30. «Наваселле ў браткі Труса», «Слова гонару», «Чарцяня № 13», «Плошча кардонных гадзіннікаў». Мультфільмы.
17.25. Выступае аркестр народных інструментаў СШ № 190 г. Мінска.
18.00. Дак. фільмы «Заложнікі», «Скарб Багаяўленскай поймы».
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Гомель).
19.35. Наш каментарый. «Мара ці прывід?».
19.40. Сустрэча з міністрам народнай адукацыі Рэспублікі Беларусь В. А. Гайсёнкам. Прамая лінія.
20.25. Калыханка.
20.45. Гандаль-дайджэст.
21.00. «Я люблю балет». Адкрыццё Міжнароднага фестывалю харэаграфічнага мастацтва.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. НІКа.
23.45. «Я люблю балет». Працяг.

І канал. Астанкіна
5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы. «Капрызная прынцэса», «Двое медзведзянят».
8.10. Дзіцячы музычны клуб.
8.50. «Справа Сухаво-Кабыліна». 3-я серыя.
9.50. Дак. фільм «Там, дзе канчаецца Дон».
10.00. Спартыўная гімнастыка. Міжнародны турнір «Зоркі свету-92».
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.25. Пад знакам «Пі».
11.55. Народныя мелодыі.
12.05. Дак. фільм «Мусавір».
12.25. Фермата.
12.55 «Як дабіцца поспеху».
13.15. Тэлемікст.
14.00. Навіны.
14.20. Сёння і тады.
14.50. «Старэйшы сын». 2-я серыя.
16.00. Канцэрт групы «Флітвуд-мэк».
17.00. Навіны.
17.25. Мультфільм.
17.30. Сустрэча з пісьменнікам Леанідам Барадзіным.
18.45. «Справа Сухаво-Кабыліна». 3-я серыя.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Партрэт на фоне». Людміла Зыкіна.
21.20. Фермата.
22.00. Дак. фільм «Зыход» (1945—1947 гг.) з серыі «Вогненны слуп».
23.00. Навіны.
23.25. «Танцы, танцы, танцы».
23.45. «Старэйшы сын». 2-я серыя.

Канал «Расія»
7.00. Весткі.
7.20. Нямецкая мова. 1-ы год навучання.
7.50. Вольны час. «Дамашні клуб».
8.05. Нямецкая мова. 2-гі год навучання.
8.35. Пецярбургскі міф. «Я ішоў да цябе...» С. Надсан.
9.20. Экзотыка. Музычна-інфармацыйная праграма.
10.35. «Дэтэктыўная гісторыя аб траццякоўскіх шэдэўрах».
10.55. Расія і свет. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
11.25. Гістарычныя нататкі аб Смольным.
11.50. «Санта-Барбара». 32-я серыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Тэлеагляд «Далёкі Усход».
15.45. Вольны час. «Увага: здымаю».
16.00. Дзённік з'езда.
16.15. Школа для менеджэраў.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Наш сад.
17.30. Тэлетэатр Расіі. Д. Сэлінджэр. «Лапа-расцяпа».
18.40. Весткі.
19.00. Футбол. Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў. «Дынама» (Кіеў) — «Спарта» (Прага).
20.50. Экспацэнтр прадстаўляе...
20.55. Справаздача аб рабоце з'езда народных дэпутатаў Расіі.
22.00. Весткі.
22.25. Працяг справаздачы аб з'ездзе народных дэпутатаў Расіі.
23.25. Джазавая майстэрня.

ЧАЦВЕР, 16 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Гімназісты». Тэл. дак. фільм.
9.35. «Слова ў слова». Фільм-канцэрт.
9.55. «Гу-га». Мастацкі фільм. 1-я і 2-я серыі.
16.30. Беларуская літаратура. 9-ы клас.
17.00. «Вер-не-вер». Мультфільм.
17.20. Дзіцячая тэлефілармонія.
18.00. «Спадчына». Дак. фільм.
18.25. Факты і меркаванні.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Гродна).
19.35. Зачытайце маё пісьмо...
19.40. Тыдзень беларускага ўрада.
19.55. «Праз усю вайну». Муз. фільм.
20.15. Калыханка.
20.35. Аб'яднанне «Крок» прадстаўляе... Студыя «Сэнс».
22.20. НІКа.
22.35. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

І канал. Астанкіна
5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы «Каменная кветка», «Запіскі Пірата».
8.05. Канцэрт ансамбля «Харошкі».
8.50. «Справа Сухаво-Кабыліна». Фільм другі.
10.00. Брэйн-рынг.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.25. У свеце жывёл (з сурдаперакладам).
12.10. З анталогіі твораў для аркестра народных інструментаў.
12.55. Дак. фільм «Аўчарка».
13.15. Тэлемікст.
14.00. Навіны.
14.25. «Я хачу ўбачыць музыку...»
14.55. «Мая жонка — бабуля». Маст. фільм.
16.00. «Знаёмцеся з Японіяй».
17.00. Навіны.
17.25 «Гісторыя без слоў». Мультфільм.
17.30. «Мафія саўгаснага маштабу».
17.55. ...Да 16 і старэйшым.
18.35. «Справа Сухаво-Кабыліна». Фільм другі.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Аўтарская праграма Юліяна Паніча «Дарога дамоў».
22.00. Дак. фільм «Адраджэнне нацыі» (1947—1948 г.г.) з серыі «Вогненны слуп».
23.00. Навіны.
23.25. Дзевятка.
23.55. Футбол. На шляху да Уэмблі.

Канал «Расія»
7.00. Весткі.
7.25. Іспанская мова. 1-ы год навучання.
7.55. Вольны час. «ТБ»-атэльe».
8.10. Іспанская мова. 2-гі год навучання.
8.40. Руская мова.
9.10. «Меліхаўскі летапісец».
9.35. Футбол. Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў. «Дынама» (Кіеў) — «Спарта» (Прага).
11.05. Азірніся, Расія! Паэт Ганна Баркова.
11.35. Д. Сэлінджэр. «Лапа-расцяпа».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. «Урал-ТБ».
15.45. Педагогіка для ўсіх.
16.15. Мегаполіс.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Непазнаны Сусвет.
17.45. Крымінальныя весткі.
18.00. Парламенцкі веснік.
18.15. Студыя «Нотабене».
18.55. Рэклама.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Праграма «ЭКС».
19.40. Пятае кола.
20.10. «Начны сеанс». Маст. фільм.
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Рок-канцэрт. Барыс Грабеншчыкоў.

ПЯТНІЦА, 17 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Дархан». Кінанарыс.
9.00. Беларуская літаратура. 9-ы клас.
9.30. «Зноў чую голас твой». Фільм-канцэрт.
10.05. «Гадзіннік спыніўся апоўначы». Маст. фільм.
11.45. Дж. Расіні. «Стабат Матэр».
16.30. Для школьнікаў. Скарбы беларускай гісторыі.
16.55. Фільм — дзецям. «Шэсць снежных дзён».
18.00. Дак. фільмы «Валянціна ды Анатолій з кардона № 8». «Гэты нязручны Пену», «Урокі музыкі».
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Магілёў).
19.35. Наш каментарый. «Ад калгаса — да фермера».
19.40. Чарнобыль: праблемы і вырашэнні.
20.00. «Веснавая элегія». Фільм-канцэрт.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. Трэці тайм.
21.45. Дабрачынны аўкцыён бізнес-клуба «Партнёр».
21.50. «Жаба-царэўна». Мультфільм для дарослых.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. НІКа.
23.45. Дэбюты. Саюз кампазітараў Беларусі прадстаўляе...

І канал. Астанкіна
5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы «Паляўнічы», «Акаіро».
8.00. ...Да 16 і старэйшым.
8.40. «Жанчына ў капелюшы». Маст. фільм.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
12.20. Дак. фільм «Вораг па імені «агонь».
12.30. Канцэрт.
13.45. Бізнес-клас.
14.00. Навіны.
14.25. «Трывожная нядзеля». Маст. фільм.
15.50. Канцэрт ансамбля песні і танца «Мары Эл».
16.20. «Спектакль на зададзеную тэму». Дак. фільм.
17.00. Навіны.
17.25. Чалавек і закон.
18.15. «Тайна залатых туфлікаў». Мультфільм.
18.25. Фільм— дзецям. «Эміль з Ленебергі» (Швецыя). 3-я серыя «Свята ў Катхульце».
18.50. «Поле цудаў».
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Погляд», «Музагляд», «Так!», «Шоў-біржа», «Блюз у Расіі».
У перапынку (23.00) — Навіны.
0.15. «Фатограф». Тэлевізійны мастацкі фільм. 3 серыі «Дэрык».

Канал «Расія»
7.00. Весткі.
7.20. Час дзелавых людзей.
8.25. Англійская мова. 1-ы год навучання.
8.55. Вольны час. «Увага: здымаю!».
9.10. Англійская мова. 2-гі год навучання.
9.40. Студыя «Нотабене».
10.20. «Патрэбна драматычная актрыса». В. Васільева.
11.35. «Пачакайце, дзеткі...».
11.50. «Санта-Барбара». 33-я серыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Музычны клас. «Дзеці для дзяцей... і дарослых».
15.45. Першы тайм.
16.00. Вольны час. «ТБ-атэльe».
16.15. Прастора плюс.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Сімфанічныя «гравюры» Кара Караева.
17.20. Паралелі.
17.55. М-трэст.
18.10. Так і жывём.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Праграма «Ключ».
19.45. «Прызнанне ў каханні». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
22.00. Весткі.
22.20. Залатая шпора.
23.05. Майстры. Уладзімір Ашкеназі.
23.55. Лясы.

СУБОТА, 18 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Вертыкаль». Маст. фільм.
10.00. Паказвае Брэст.
11.00. Тыдзень планеты.
11.15. Арбіта. Прадстаўляе тэлебачанне Туркменіі.
12.15. 20 мінут рэдактара.
12.35. Экалагічны веснік.
13.10. «Музы палацаў і замкаў старых...»
14.00. Я і мы. Грамадска-палітычная праграма.
15.15. «Васьміножкі». Мультфільм.
15.25. Дабрачынны тэлеаўкцыён. Прамая лінія.
16.25. Беларускі сувенір. Выступленне дзіцячага ансамбля «Зорачка».
17.00. Ліфт-XX. Сумесная праграма з выдавецтвам «Эрыдан».
17.55. Футбол-92. «Дынама» (Мінск) — «Металург» (Маладзечна). У перапынку (18.45) — Панарама.
19.45. На пытанні гледачоў адказвае старшыня Мінскага гарадскога таварыства спажыўцоў В. Б. Ліеў. Прамая лінія.
20.15. «Дзяржаўны ансамбль танца Беларусі». Тэленарыс.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. «Менестрэль». Камерны фестываль класічнай гітары.
22.00. Маст. фільм. «Амадэй» (ЗША). 1-я серыя.
23.20. НІКа.
23.35. Футбол-92. 1. Вынікі тура. 2. «Дынама» (Брэст) — «Тарпеда» (Магілёў).

І канал. Астанкіна
6.30. Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.35. «Пудзя». Мультфільм.
7.45. Відэаканал «Садружнасць».
9.00. «Радыё «Труба». Забаўляльная праграма.
9.30. Цэнтр.
10.10. Дак. фільм «За паўночным сонцам».
10.30. Музычны кіёск.
11.00. ЭХ.
11.15. Фільмы-балеты рэжысёра Ф. Слідаўкера. «Шэкспірыяна».
12.25. Гэта вы можаце.
13.10. «Малінавае варэнне». Мультфільм.
13.20. Відавочнае — неверагоднае.
14.00. Навіны.
14.25. Дак. фільм «Чырвоная імперыя». Фільм 2-гі «Пераможцы і пераможаныя».
15.20. С. Пракоф'еў. Класічная сімфонія № 1.
15.35. «Гісторыя аднаго штурхаля». Маст. фільм.
16.10. «Новае падарожжа за «залатым руном». Пра Міжнародны фальклорны фестываль.
17.10. Чырвоны квадрат.
17.50. «Пчала Мая». (Германія—Аўстрыя).
18.15. «А калі яны ўсё ж такі пойдуць» (Італія). 1-я серыя маст. фільма.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «А калі яны ўсё ж такі пойдуць». 2-я серыя.
22.20. Еўропа плюс. У перапынку (23.00) — Навіны.
23.40. Лімпапо.
0.10. «У гангстэраў іншыя правілы». 3 серыі «Дэрык».

Канал «Расія»
7.00. Весткі.
7.20. Крыніцы.
8.00. Баскетбольны агляд НБА.
8.35. Непазнаны Сусвет.
9.20. Эскулап.
9.30. Калі вам за... Ізабела Юр'ева.
10.00. Відэаканал «Плюс адзінаццаць».
12.05. Познер і Донах'ю.
13.00. Весткі.
13.20. «Уверх па лесвіцы, што вядзе ўверх». Мастак К. Худзякоў.
13.50. Пілігрым.
14.45. «Доўгая ноч Менахема Бейліса». Дак. фільм.
16.00. Футбол. «Тарпеда» (Масква) — «Ротар» (Валгаград). У перапынку — Праграма «ЭКС».
17.50. Мультфільм.
18.00. Парламенцкі веснік Расіі.
18.15. Навіны культуры.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Паданне пра храбрага Хачбара». Маст. фільм.
21.00. Крымінальны канал. «Зусім сакрэтна».
22.00. Весткі.
22.25. Праграма «А».

НЯДЗЕЛЯ, 19 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Для чаго ты жывеш?» Праграма Хрысціянскага тэлебачання «Сі-Бі-Эн» (ЗША).
9.45. Вас выклікае Спартландыя.
11.05. Белыя і чорныя. Шашачны клуб.
11.40. «Паўночныя званы». Музычны фільм.
12.15. «Маргарыта Скарына». Паэтычны тэатр.
12.40. Нацыянальныя суполкі — даніна часу.
13.00. НІКа. Нядзельны дадатак.
13.45. «Зялёная казка». Мультфільм.
14.00. Студыя «Мэта», «Калегі». Сустрэча з супрацоўнікамі літаратурна-драматычнай рэдакцыі Беларускага радыё. Прамая лінія.
14.45. Вецер вандраванняў.
15.30. «Песня жытнёвага поля». Дак. фільм.
15.45. Музычна-забаўляльная праграма.
16.55. Існасць. Духоўна-рэлігійная праграма з удзелам святара каталіцкай царквы Уладзіслава Завальнюка.
17.40. Запрашаем на вячоркі.
18.30. «Я люблю балет». Гала-канцэрт зорак харэаграфіі.
20.00. Панарама.
20.25. Калыханка.
20.45. «Каскад». Кантакт, інфармацыя, рэклама.
20.55. Студыя «Тэлесябрына». Вербніца.
21.10. Маст. фільм «Амадэй» (ЗША). 2-я серыя.
22.30. «Я люблю балет». Працяг гала-канцэрта зорак харэаграфіі.

І канал. Астанкіна
6.00. Час сілы духу.
7.00. Рытмічная гімнастыка.
7.30. Тыраж «Спортлато».
7.45. Спорт для ўсіх.
8.15. Раным-рана.
8.55. «Магчыма ўсё». Гумарыстычная перадача.
9.25. Ранішняя зорка.
10.15. Пад знакам «Пі».
11.05. Вечныя спадарожнікі. Апалон Грыгор'еў.
12.00. Новае пакаленне выбірае.
12.50. «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка).
14.00. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым эфіры.
15.00. Па той бок рампы.
15.20. Клуб падарожнікаў.
16.10. Панарама.
16.55. Уолт Дысней прадстаўляе...
17.45. Навіны.
18.00. Тэлелоцыя.
18.10. «Хто з намі?»
18.30. III Міжнародны тэлефестываль «Ступень да Парнаса». 1-ы тур.
21.00. Вынікі.
21.45. Кінапанарама.
23.00. Навіны.

Канал «Расія»
7.00. Весткі.
7.25. Дэтэктыў-ленд.
7.55. Чэмпіянат свету па спартыўнай гімнастыцы.
8.55. «Хочаце, верце».
9.25. Рэтра. Мая Крысталінская.
10.05. «Суперкніга». 9-я серыя.
10.30. Аты-баты...
11.00. Кар'ера. Фінал конкурсу менеджэраў.
12.30. Рускі стыль.
13.00. Весткі.
13.20. Святое і вечнае. «Духоўнае брацтва».
13.45. «Пра карысць традыцый, ці Рускія ў Англіі».
14.55. Не толькі пра кіно.
15.55. У свеце жывёл.
16.55. ТБ-сваццся.
17.00. Чэмпіянат свету па баскетболу сярод прафесіяналаў НБА.
18.00. Момант ісціны. Адказвае М. І. Рыжкоў.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Магі» (Францыя). Фільм 7-ы «Пярнаты сябар».
20.00. Рок-кафэ.
20.30. «Закаханы па ўласнаму жаданню». Маст. фільм.
22.00. Весткі.
22.20. Тварам да Расіі.
22.35. Спартыўная карусель.
22.45. Чэмпіянат свету па спартыўнай гімнастыцы.

ФІЛЬМЫ ТЫДНЯ

● «АФГАНСКІ ЗЛОМ»
● «УЗРУЧНАЯ БРЫГАДА»
● «УЗРУЧНАЯ БРЫГАДА СУПРАЦЬ НІНДЗЯ»
● «АКІЯН»

Новая каляровая двухсерыйная мастацкая кінастужка «АФГАНСКІ ЗЛОМ» створана ў аб'яднанні «Рускае відэа» разам з італьянскай фірмай [illegible]

[illegible]

...занні дапамаглі выкрыць злачынцу, вымушаны пакінуць Індыю. Малы Аджыт застаецца сярод бандытаў, якія, выконваючы загад свайго кіраўніка, павінны выхаваць сына сумленнага афіцэра па ўсіх законах «воўчага свету»...

СОВЕТСКАЯ БЕЛОРУССИЯ
СЁННЯ Ў НУМАРЫ

«Пагоня». Газета ў газеце. **«Навіны ад «А» да «Я».** **«Абзац» і «60 секунд».**

«Паездка ў Польшчу камфортнай стане восенню». На прапускных пагранічных пунктах зноў выстраіліся шматкіламетровыя чэргі аўтамабіляў і аўтобусаў.

Пра каго сёння гавораць. **«Непатапляльны Кебіч».**

«Двойка за гуманізм ці патрыятызм па схеме...» Некалькі пытанняў Ваеннаму камісарыяту і Міністэрству адукацыі Рэспублікі Беларусь.

«Да гэтага часу памятаю нумар мінскага тэлефона...» Міністр замежных спраў рэспублікі Пётр Краўчанка расказвае аб фінскім мастаку Аляксандру Ахола-Вало.

Да міжнароднага дня вызвалення вязняў фашысцкіх лагераў. **«Горкае «рэха» Бухенвальда».**

Заканчэнне ўспамінаў прафесара В. Мяржанава **«Асабісты архітэктар Сталіна».**

Рэклама, аб'явы.

КРЫЖАВАНКА

Перакладзіце на беларускую мову наступныя словы

Па гарызанталях: 7. Ошибка. 8. Приключение. 12. Окорок. 13. Выгул. 14. Чудак. 15. Течение. 16. Барышник. 19. Обитатель. 22. Воззвание. 24. Петух. 26. Усилие. 27. Дробь. 28. Скука. 30. Преданность. 32. Оскал. 33. Портной. 34. Багульник. 36. Ликоподий. 40. Стекольщик. 44 Должность. 45. Простор. 46. Мрамор. 47. Василек. 48. Общение.

Па вертыкалях: 1. Сударь. 2. Люлька. 3. Краса. 4. Плесень. 5. Согласие. 6. Отбросы. 9. Ящик стола. 10. Паданцы. 11. Колебание. 17. Нежелание. 18. Лихорадка. 20. Кровельный гвоздь. 21. Опенок. 23. Сумрак. 25. Дюна. 29. Случай. 31. Тетерев. 35. Владелец. 37. Воспоминание. 38. Черта. 39. Порок. 41. Цыпленок. 42. Камыш. 43. Содержание.

Склаў Рыгор ЯКУШ.
г. Мінск.

АДКАЗЫ НА КРЫЖАВАНКУ, ЗМЕШЧАНУЮ 4 КРАСАВІКА

РАДЫЁ

12 красавіка

Апошнія паведамленні: 6.00, 7.50, 15.00, 20.00, 23.00.

6.15 — канцэрт для працаўнікоў вёскі. 7.35 — «Дзесяць мінут сацыёлага». 8.00 — вершы А. Зарыцкага. 8.40 — эстрадныя п'есы. 9.15 — «Вясёлы эфір». 10.00 «Жадаю Вам...». Канцэрт-віншаванне. 11.00 — «У эфіры — Брэст». Публіцыстычная праграма. 11.30 — «У вольную часіну». Музычная праграма. 12.20 — «Прагрэс». Весткі з рэспубліканскай Акадэміі навук. 12.30 — «Поп-хваля». Эстрадная праграма. 13.00 — «Паходня». Праграма для вайскоўцаў. 14.00 — «Чалавек сярод людзей». 15.15 — «Прэм'ера песні». 15.30 — «Ветэран». Радыёчасопіс. 15.50 — «Скарб». Навіны страхавой справы. 16.05 — «Крылы». Мастацка - публіцыстычная праграма. 17.00 — «Дудка беларуская». Праграма духоўнага адраджэння. 19.45 — вячэрняя казка. 20.00 — «Дзень нашага жыцця». 20.30 — «Вячэрнія зарніцы». 21.00 — І. Мележ. «Мінскі напрамак». Частка 1-я. 22.30 — канцэртная праграма. 23.10 — «Моладзі пра музычнае мастацтва». 0.00 — «Начны канал».

ТЭЛЕБАЧАННЕ

11 красавіка

Беларускае тэлебачанне
11.00. Тыдзень планеты.
11.15. Чалавек. Аўтамабіль. Дарога.
11.35. 20 мінут рэдактара.
11.55. Л. Герш. «Гэтыя вольныя матылькі». Спектакль акадэмічнага тэатра імя Камісаржэўскай.
14.00. Паміж намі, жанчынамі... Праблемы мнагадзетнай сям'і.
14.50. Голас. Літаратурна - мастацкі відэаканал для школьнікаў.
15.45. «Снегураты», «Сястрычкі - прывычкі». Мультфільмы.
16.05. Гастролі. Конкурсы. Прэм'еры... Музычная праграма.
17.15. Процістаянне. Маральна - прававая праграма.
18.00. Адкрыццё фестывалю мастацтваў «Мінская вясна».
19.00. Панарама.
19.25. Адкрыццё фестывалю мастацтваў «Мінская вясна». 2-е аддзяленне.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. «Не пытай у мяне. Запытай у Бога». Інфармацыйна - гуманітарная праграма Хрысціянскага тэлебачання «Сі-Бі-Эн» (ЗША).
22.00. «Сінема» прадстаўляе: маст. фільм «Сціплая абаяльнасць буржуазіі» (Францыя).
23.30. НІКа.

І канал. Астанкіна
13.30. «Служэнне муз не церпіць мітусні». Рускія ў Парыжы.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. Дак. фільм «Чырвоная імперыя». 1-я серыя «Рэвалюцыянеры» (Вялікабрытанія).
15.20. Мультфільм «Пунсовая кветачка».
16.20. Чырвоны квадрат.
17.00. «Пчала Мая».
17.35. У свеце жывёл.
18.20. Маст. фільм «І яны не хочуць ісці». (Італія). 1-я серыя.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм «І яны не хочуць ісці». 2-я серыя.
22.05. Брэйн рынг.
23.00. Навіны
23.25. «Каханне з першага погляду». Дзень 1-ы.
0.05. «Тры дні без перадышкі». Маст. фільм з серыі «Дэрык» (Германія).

Канал «Расія»
13.20. А. Купрын. «Гамбрынус». Спектакль - мюзікл тэатра-студыі «Ля Нікіцкіх варот».
15.35. «Багацце духу».
16.00. Дзённік З'езда.
16.15. «Познер і Донах'ю».
17.10. «Міс мільянерка». Маст. фільм.
18.45. Экспацэнтр прадстаўляе...
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Музыка ў стылі пепсі».
21.30. На З'ездзе народных дэпутатаў Расіі.
22.00. Весткі.
22.25. На З'ездзе народных дэпутатаў Расіі.

12 красавіка

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Нябесныя ластаўкі». Маст. фільм. 2-я серыя.
9.50. Латарэя аўтографаў. Пазнавальная праграма для дзяцей.
10.45. Асілак. Прамая лінія.
11.25. Сёння — Дзень войск проціпаветранай абароны. Справы вайсковыя. Прымае ўдзел камандуючы арміяй ППА генерал - лейтэнант В. М. Асмалоўскі.
12.10. «А дзе мне ўзяць такую песню». Дак. фільм.
12.30. Пра шахматы і шахматыстаў.
13.00. НІКа.
13.45. «Імя адной я зоркі паўтараю...». Дак. фільм.
14.10. «Песні роднага краю». Музычны фільм.
14.30. «Лёс, які мы выбіраем». Сустрэча са звераводам М. В. Каралём з Піншчыны.
14.45. «Па шчупаковаму загаду», «Белая чапля». Мультфільмы.
15.20. «Брава, Альбер Лаліш!» Маст. фільм з субцітрамі.
16.55. «Савітар-цэнтр». П. Глоба аб практычнай астралогіі.
17.45. «Хто не смяецца, той не мае поспеху». Шоу-праграма.
19.00. Панарама.
19.25. Палескі смутак. Творчы вечар Міколы Мятліцкага.
20.25. Калыханка.
20.50. «Сінема» прадстаўляе: маст. фільм «Сувязь праз піцэрыю» (Італія).
22.20. Начное рандэву. Музычная праграма.

І канал. Астанкіна
6.00. «Гадзіна сілы духу».
7.00. Тыраж «Спортлато».
7.15. Авіяшоу ў Кубінцы.
8.15. Раным-рана.
8.55. «Магчыма ўсё».
9.25. Ранішняя зорка.
10.15. «Вясёлка». Кірмаш у храме культуры Шанхая ў свята поўні Юаньсяо» (Кітай).
10.35. Пад знакам «Пі».
11.05. Авіякасмічны салон.
11.35. Марафон-15.
12.25. «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка).
14.00. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым эфіры (А. Гарбуноў).
15.00. Клуб падарожнікаў.
15.50. Панарама.
16.45. Тэлелоцыя.
16.55. Уолт Дысней прадстаўляе...
17.45. Навіны.
18.00. «Хто з намі?» Перадача 7-я.
18.15. Маст. фільм «Рабро Адама».
19.45. Тэатр плюс ТКЖ.
21.00. Вынікі.
21.45. Дак. фільм «Не пытай ў мяне, запытай у Бога» (ЗША).
22.45. Канцэрт з твораў Н. Паганіні выконвае В. Траццякоў (скрыпка).
23.00. Навіны.
23.25. «Каханне з першага погляду». Дзень 2-гі.
0.05. «Парадыз-кактэйль».

Канал «Расія»
12.00. Галоўны рэдактар часопіса «Грані» Е. Брэйбарт-Самсонава ў праграме «На рагу «Праўды» і Ямскога поля».
12.30. «Бурда модэн» прапануе...
13.00. Весткі.
13.20. Мастацтва адлюстравання. «Мы ўсе таксама птушкі...»
13.45. «Начальнік Чукоткі». Маст. фільм.
15.20. І. Стравінскі. «Апалон». Аднаактовы балет у выкананні артыстаў Марыінскага тэатра.
16.05. Рэтра. Вечар Мікалая Нікіцкага.
16.55. ТБ-сваццся.
17.00. Чэмпіянат свету па баскетболу сярод прафесіяналаў НБА.
18.00. Спявае Дзмітрый Хварастоўскі.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Маст. фільм «Магі» (Францыя). Фільм 6-ы «Страсці вакол гольфа».
20.00. Маскі-шоу.
20.40. «Сяргей Юрскі запрашае...» Дабрачынны канцэрт.
22.00. Весткі.
22.20. «Спартыўная карусель».
22.30. «Пан афарміцель». Маст. фільм.
0.15. Рок-кафэ.

Галоўны рэдактар
У. Б. НАРКЕВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, аддзела пісьмаў—32-04-52, 32-41-92, навін—32-15-02, даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-35-91.

ПА НУМАРУ ДЗЯЖУРЫЛІ: член рэдакцыйнай калегіі Іван Бараноўскі, першы намеснік адказнага сакратара Яўген Ляхаў, старшы карэктар Ала Сабалеўская.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Тыраж 81.784. Індэкс 63.850.
Зак. № 75.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 21.05.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12